

TC.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**İZMİR AGORASI'NDAKİ BİR GRUP HELLENİSTİK
DÖNEM AĞIRŞAK VE TEZGAH AĞIRLIKLARI**

Berivan ASLAN

Danışman
Prof. Dr. Binnur GÜRLER

2007

Yemin Metni

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “İzmir Agorası’ndaki Bir Grup Hellenistik Dönem Ağırşak Ve Tezgah Ağırlıkları” adlı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin bibliyografyada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

Tarih

..../..../.....

Berivan ASLAN

YÜKSEK LİSANS TEZ SINAV TUTANAĞI

Öğrencinin

Adı ve Soyadı : Berivan Aslan
Anabilim Dalı : Arkeoloji
Programı : Tezli Yüksek Lisans
Tez Konusu : İzmir Agorası'ndaki Bir Grup Hellenistik Dönem Ağırşak Ve Tezgah Ağırlıkları
Sınav Tarihi ve Saati :

Yukarıda kimlik bilgileri belirtilen öğrenci Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün tarih ve Sayılı toplantısında oluşturulan jürimiz tarafından Lisansüstü Yönetmeliğinin 18.maddesi gereğince yüksek lisans tez sınavına alınmıştır.

Adayın kişisel çalışmaya dayanan tezini dakikalık süre içinde savunmasından sonra jüri üyelerince gerek tez konusu gerekse tezin dayanağı olan Anabilim dallarından sorulan sorulara verdiği cevaplar değerlendirilerek tezin,

BAŞARILI	☐	OY BİRLİĞİ ile	☐
DÜZELTME	☐	OY ÇOKLUĞU	☐
RED edilmesine	☐	ile karar verilmiştir.	

Jüri teşkil edilmediği için sınav yapılamamıştır. ☐***
 Öğrenci sınava gelmemiştir. ☐

* Bu halde adaya 3 ay süre verilir.
 ** Bu halde adayın kaydı silinir.
 *** Bu halde sınav için yeni bir tarih belirlenir.

Evet

Tez burs, ödül veya teşvik programlarına (Tüba, Fullbright vb.) aday olabilir.
☐

Tez mevcut hali ile basılabilir. ☐
 Tez gözden geçirildikten sonra basılabilir. ☐
 Tezin basımı gerekliliği yoktur. ☐

JÜRİ ÜYELERİ**İMZA**

.....	☐ Başarılı	☐ Düzeltme	☐ Red	
.....	☐ Başarılı	☐ Düzeltme	☐ Red	
.....	☐ Başarılı	☐ Düzeltme	☐ Red	

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

**İzmir Agorası’ndaki Bir Grup Hellenistik Dönem Ağırşak Ve Tezgah
Ağırlıkları**

Berivan ASLAN

Dokuz Eylül Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Arkeoloji Anabilim Dalı

İzmir, eski çağlarda, önde gelen ticaret, sanat ve kültür merkezlerinden biriydi. Kentin kuruluşu ile ilgili Amazonların, Thesesus’ un ve Tantalos’ un konu olduğu mitler anlatılmaktadır. Batı Anadolu, İ.Ö. 6 yüzyılın ilk yarısında dünyanın kültür merkezi durumundadır. Bu durum, İ.Ö. 545 yılındaki Pers istilasıyla değişmiştir. Bu dönemde önde gelen filozof, bilim adamları ve sanatçılar Atina’ya kaçmıştır. Büyük İskender ile Anadolu’da ki Pers istilası sona ermiş ve Hellenistik Dönem’de kentlerde bir gelişim başlamıştır. İ.Ö. 300’lerde Pagos Dağı eteğinde yeni bir kent kurulmuştur. Smyrna ‘nın kuruluşu ile ilgili olarak Büyük İskender’in konu olduğu bir mitte bulunmaktadır. Bu dönemde inşa edilmiş olan Smyrna Agorası 178 yılında ki depremle yıkılmış ve Marcus Aurelius’un yardımlarıyla yeniden yapılmıştır.

Smyrna Agorası’nın, günümüzde kazılarla gün ışığına çıkarılmasına devam edilmektedir. İlk kazılar 1932’ den 1941’e kadar yapılan kazılardır. Halen devam eden kazılarda çıkarılan eserler İzmir Arkeoloji Müzesi’nde sergilenmektedir.

İ.Ö. 650- 545 yılları arasında Smyrna Akdeniz ticaretine katılmıştır. O dönem ki ticaret mallarından biri de dokuma ürünleridir. Dokumalar, öncelikle yünün günümüzde iğ ya da kirmen olarak adlandırılan ve ağırşakın

ağırlık merkezini oluşturduğu küçük el aletleriyle iplik haline getirilmesiyle dokuma tezgahlarında yapılmaktaydı. Bu dokumalar için üç farklı tezgah tipi kullanılmaktaydı. Hellenistik Dönem’de ortaya çıkmış ağırlıklı dikey tezgahlar da, günümüzdekine ters olarak dokuma yukardan aşağıya doğru yapılmaktaydı ve ağırlıklar tezgahın üst kol arışlarını dengede tutmak için kullanılmaktaydı. Ağırlıklar, dokuma tezgahında kullanılmasının yanında ağırlık, balık ve av ağı ağırlığı olarak da kullanılan pişmiş toprak ürünlerdir. Elle şekillendirilen bu ağırlıklar ve ağırşaklar, pişirilmeden önce bir ya da iki asma deliği açılarak kullanım yeri ve pişme sırasında oluşabilecek kırılmalar önlenmiş ve piştikten sonrada eşit ağırlıklara ulaşmaları için kesilerek kullanılmışlardır. Bu yüksek lisans tezinde Smyrna Agorası’nda yapılan kazılarda çıkarılmış Hellenistik Dönem’ e ait kırk yedi adet tezgah ağırlığı ve bir adet ağırşak malzeme kataloglandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: 1)Agora, 2)Smyrna, 3)Hellenistik, 4)Ağırşak
5) Tezgah Ağırlığı

ABSTRACT**Master Thesis****A Group of Hellenistic Period Loomweights
and Spindle Whorl in Izmir Agora****Berivan ASLAN****Dokuz Eylul University****Institute Of Social Sciences****Department of Archeology**

In ancient ages, Izmir was one of the prominent trade, art and culture centers. Myths about the city's foundation, including names such as Amazonians, Thesus and Tantalos are still being told. In the first half of 6th century B.C., West Anatolia was world's cultural center. This state was changed by the Persian invasion of 545 B.C. In this period prominent philosophers, scientists and artists had escaped to Athens. The Persian invasion in Anatolia ended with Alexander the Great, and during the Hellenistic Period cities began to improve; thus a new city was founded on the foothills of Pagos Mountain during 300 B.C. There is even a myth of Alexander the Great about the foundation of Smyrna. The Smyrna Agora, which was built in this period, was collapsed because of an earthquake in the year 178 and was rebuilt with the help of Marcus Aurelius.

Smyrna Agora is still being excavated. The first excavations were between 1932 and 1941. The objects found during those excavations are currently exhibited in Museum of Archeology in Izmir.

Smyrna participated in Mediterranean trade between the years 650 and 545 B.C. One of the trade goods of this particular era was weaved fabrics. These fabrics were weaved in the looms by processing the wool into the ropes by using small hand machines which is called "Kirmen" and having the spindle whorl in its center of mass. There used to be three kinds of looms for these weavings. Unlike today's techniques, the weaving used to be made in up-to-down

style in the looms which started to exist in Hellenistic Period for the first time and loomweights were used to keep the upperport of the loom in balance. Those weights which are made of cooked soil were not only used in the looms but also as the weight of fishnets and hunting nets. Being totally hand made, those weights and spindle whorls used to get pierced to have a couple of handing holes on them and also to prevent the crackings that can possibly occur during the cooking. After getting hardened enough they used to be cut in equal pieces therefore in equal weights and would be totally ready to use. Fourthy seven Hellenistic Period loomweights and one Hellenistic Period spindle whorl which were found in the excavations of Smyrna Agora are catalouged in this master thesis.

Key Words: 1) Agora, 2) Smyrna, 3) Hellenistic, 4) Spindle Whorl
5) Loomweight

İÇİNDEKİLER

YEMİN METNİ.....	i
TUTANAK.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vii
ÖNSÖZ.....	viii
KAYNAKLAR	ix
KISALTMALAR	xi
GİRİŞ.....	1
 1. DOKUMA VE DOKUMA TEZGAHININ TARİHÇESİ	
1.1. Dokuma.....	9
1.2. Yunan Mitolojisi'nde Dokuma.....	10
1.3. İlk Dokuma Tezgahları.....	11
1.3.1. Yatay Yer Tezgahı.....	11
1.3.2. Alt ve Üst Kirişlere Sahip Dikey Dokuma Tezgahı.....	12
1.3.3. Uçları Ağırlıklı Dikey Dokuma Tezgahı.....	13
1.4. Eski Yunan Vazoları Üzerine Çizilmiş Dokuma Tezgahları.....	14
 2. AĞIRŞAK VE TEZGAH AĞIRLIKLARI	
2.1. Tezgah Ağırlıkları.....	16
2.2. Ağırşak.....	18
2.3. Ağırşak ile Tezgah Ağırlıkları Arasındaki Fark.....	25
SONUÇ.....	26
KATALOG.....	29
LEVHALAR LİSTESİ.....	47
ÇİZİMLER LİSTESİ.....	51
LEVHALAR.....	(1- 103)
ÇİZİMLER.....	(1- 48)

ÖNSÖZ

İzmir Agorası”ndaki yapılmakta olan kazı çalışmalarında Hellenistik Döneme ait 1 adet ağırşak ve 47 adet tezgah ağırlığı ele geçmiştir ve bu malzemeler Yüksek Lisans Tez konumuzu oluşturmaktadır. Bu tez içerisinde Hellenistik Dönem’in dokuma tezgahları araştırılmış; bu tezgahlardan uçları ağırlıklı dikey dokuma tezgahında kullanılan ağırlıklar ve yün eğirmede kullanılan ağırşak incelenmiş, bu bilgiler ışığında Agora kazı çalışmalarında ele geçmiş olan malzemeler kataloglandırılmıştır.

Bu malzemeleri çalışabilmem için gerekli izni sağlayan İzmir Arkeoloji Müzesi Müdürlüğü’ne teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmalarımı yönlendiren ve bilgileriyle tezimin oluşmasında önemli katkıları bulunan değerli hocam, Sayın Prof. Dr. Binnur Gürler’e danışmanlığı ve yardımlarından ötürü minnettarlığımı belirtir, teşekkür ederim.

Yüksek Lisans eğitimim süresince pek çok konuda desteğini aldığım arkadaşım Arkeolog Gülten Çelik’e teşekkürlerimi sunarım.

Bugüne kadar olduğu gibi, tüm eğitim hayatımda maddi manevi desteğini benden esirgemeyen sevgili annem Naime Oğuzer’e ve yakınlarıma şükranlarımı sunarım.

KAYNAKLAR

- Akşit, İlhan. (1980). *Batı Anadolu Uygarlığı*. Fatih Yayınevi: İstanbul.
- Akurgal, Ekrem. (1993). *Eski Çağda Ege Ve İzmir*. Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı: İzmir.
- Akurgal, Ekrem. (2000). *Anadolu Uygarlıkları*. Net Basım: İstanbul.
- Bean, E.George. (1995). *Eski Çağda Ege Bölgesi*. Arion Yayınevi: İstanbul.
- Cadoux, John Cecil. (1938). *İlk Çağda İzmir*. İletişim Yayınları: İstanbul
- Doğer, Ersin. (2006). *İzmir' in Smyrna'sı, Paleolitik Çağ'dan Türk Fethine Kadar*. İletişim Yayınlar: İstanbul.
- Erhat, Azra. (1997). *Mitoloji Sözlüğü*. Remzi Kitapevi: İstanbul.
- Estin,Colette; Laporte, Helene.(2005). *Yunan ve Roma Mitolojisi*.Tübitak: Ankara.
- Fazlıoğlu, İsmail. (2001). *Eskiçağda Dokuma*. Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü Yayınları: İstanbul.
- Gül, Yusuf. (1995). *Agora ve İzmirli Homeros*. Hür Ege Matbaası: İzmir.
- Mansel, Arif Müfid. (1995). *Ege Ve Yunan Tarihi*. Türk Tarih Kurumu Basımevi: Ankara.
- Saltuk, Secda. (1989). *Arkeoloji Sözlüğü*. İnkılap Kitabevi: İstanbul.

Antouard, Natalie (2004). Les Pesons: Vestiges D'un Artisanat Textile. "*Anatolia Antiqua XIII* (2005),p. 371-434."

Davidson, R.Gladys; Thompson, Doroty Burr. (1975). *Small Objects from the Pnyx: I. Hesperia Supplements, Vol.7*. Amsterdam.

Akar, Duygu. (1998). *Antik Kaynaklar Işığında Maionia*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Tanrıver, Cumhur. (1996). *Antik Devirde Lydia'da Sosyal Ve Ekonomik Amaçlı Dernekler*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Ataman, Halil Zöhre (2007). *Geçmişten Bugüne Dokuma Tezgahlar*.

Erişim: 18.05.2007, www.dokuma.org/dkmclik.htm

KISALTMALAR

İ.Ö.	İsa'dan önce
İ.S.	İsa'dan sonra
Bul.	Buluntu
Kat.	Katalog
Fig.	Figür
Syf.	Sayfa
Lev.	Levha
Çiz.	Çizim
Res.	Resim
Y.	Yükseklik
G.	Genişlik
Ç.	Çap
K.	Kalınlık
A.	Ağırlık
gr.	Gram
cm.	Santimetre

GİRİŞ

“Türkiye’nin bugün en büyük ve en önemli kentlerinden biri olan İzmir, eski çağların da en önde gelen ticaret, sanat ve kültür merkezlerinden biriydi. İzmir tarihi başlıca üç büyük dönem gösterir: 1) Eski İzmir (İ.Ö. 3000- 300). 2) Hellenistik, Roma ve Bizans Dönemi (İ.Ö. 300- İ.S. 1071). 3) Selçuklu ve Osmanlı Dönemleri (İ.S. 1071- 1923).” (Akurgal, 1993; 44).

“Smyrna’ nın Aiol öncesi dönemi ile ilgili birçok efsane anlatılır. Birine göre, diğer Aiol kentleri gibi Smyrna da Amazonlarca kurulmuştur. Bu öykünün Hitit egemenliğine ilişkin belli başlı izler taşıdığı düşünülebilir” (Bean, 1995; 22). İ.Ö. 6. yüzyıldan itibaren Hellen ve Romalı tarih ve mitos yazarlarının sadece Smyrna ‘nın değil, yakın çevresindeki birçok kentin kurucuları veya bu kentlere isim verenler olarak efsanevi kadın savaşçılar olan Amazonları göstermektedirler. Amazonlar, Hellen mitos yazarlarını öylesine etkilemişlerdir ki, yarattıkları öyküler içinde yüzden fazla kraliçe, komutan ve ileri gelen Amazon’ un ismi günümüze kadar gelmiştir. Amazonlar efsanesinin ardında tarihsel bir gerçeklik arayanlar gözlerini hemen Hitit toplumuna çevirmişlerdir. Cecil John Cadoux, “Ancient Smyrna” adlı eserinde Amazonlar ve Geç Tunç Çağı’nın Hititleri arasındaki ilişkiyi şöyle ifade etmiştir: “ Hitit silahlı kadın rahipler ve Hititli yöneticilerin askeri zaferlerinin,

Yunanlıların Amazonlarla ilgili öyküleri ve onların fetihlerinin gerisinde yattığını öne sürmek için, Hititlerin ana tanrıça tapınma şekilleri ve Hellenlerin Amazonlar olarak isimlendirdikleri efsanevi kadın savaşçılar arasında yeterli benzerlik ve bağlantı mevcuttur.”. Büyük imparatorluk çağında, Hitit sarayına mensup prenseslerin siyasi nedenlerle barışı veya kontrolü sağlamak üzere komşu ve uyruk ülkelerin beyleri ile evlendirildikleri bilinmektedir. Hitit kraliçesinin temsil ettiği toplum içerisindeki güçlü konumunu da göz önüne alarak, Doğer, karanlık yüzyıllar içinde Hellen efsanelerine geçmiş bir Amazon kavramına dönüşebileceği düşünülmektedir (Doğer, 2006; 58-63). “*Hellen Mitolojisi’nde yer alan en önemli ölümlülerden olan Phrygia kralı Tantalos, Smyrna ‘ın efsanevi kurucuları arasındaki en tartışmalı kişidir.*” (Doğer, 2006; 53). Tantalos, Zeus’ un oğludur, tanrılarca sevilir ve sofralarına çağırılır. Ne var ki, bağışlanamaz bir suç işler: Öykünün bir anlatım biçimine göre Tantalos ölümlülere tanrısal sırları açıklamıştır; diğer anlatıma göre ise tanrıların öngörü yeteneğini sınamak için öz oğlu Pelops’ u onlara yemek olarak sunmuştur. Tanrılar cinayeti anlayarak Pelops’ u diriltmişlerdir. Tantalos, Ölüler Ülkesi’nde örnek bir cezaya çarptırılır: Aç ve susuzdur, bunu dindirecek olan şeyleri tutamaz (Estin ve Laporte, 2005; 114). “*Romalı yazar Tacitus ise İ.S. 26 ‘da İzmirliilerin Roma Senatosu önünde kentlerinin kurucuları arasında Amazonlar ve Theseus ile birlikte Tantalos’u da saydıklarını söylemektedir.*” (Doğer, 2006; 54). Hellen Kahramanlar Çağı’nın en etkileyici figürlerinden biri olan Theseus, Atina’nın başkent olduğu Attika Bölgesi’nin efsanevi kralıydı. Roma Dönemi’nde Atina hayranı Hellen entelektüellerinin kent kurucuları arasında Theseus’u saymaları doğal karşılanmalıdır. Nitekim kurucular arasında sayılan Tantalos ve Amazonlar, Hellen kökenli değildiler. Ancak öncelikle efsaneye göre Attika Bölgesi’ni de işgal girişiminde bulunan Amazonları püskürten, daha sonra karşı bir saldırıyla onları kendi ülkelerine kadar kovalayan ve bu arada da Smyrna’ ya kadar gelen Theseus söylencesi hakkında Doğer, kentin genelde Hellen, özelde de İon (dolayısıyla Attikalı) kökenlerini vurgulamaya hevesli geç dönem Hellen yazarlarını etkilemiş olduğunu düşünülmektedir (Doğer, 2006; 63). Smyrna, İon kentleri arasına sonradan eklenmiş ve ondan önce Aioller tarafından kolonize edilmiş bir kettir. Smyrnalılar, bir İon kenti olan Kolophon’ dan gelen bazı grupları misafir etmişler ve Dionysos bayramını kutlamak için surların dışına çıkınca yurtlarından sürülmüş Kolophonlular kapıları kapatarak şehri işgal etmişlerdir. Bütün

Aioller yardıma gelmişse de sonuç değişmemiş ve bir anlaşma yapılarak Smyrna İonya' ya katılmıştır (Akşit, 1980; 105). İ.Ö. 7. yüzyılda gelişmeye başlayan Smyrna, bu yüzyılda Lidya egemenliğine girmiş; kral Alyattes tarafından şehir yağmalanmıştır (Akşit, 1980; 106). Lidya saldırısından sonra kent yerle bir edilmiş ve 300 yıl boyunca, Strabon' un deyişiyle 'köy tipi bir yerleşme' olarak yaşamını sürdürmüştür. Yunan Klasik Dönemi'nde Smyrna, politik anlamda bir varlık gösterememiştir (Bean, 1995; 23).

Eski İzmirli kentlerini İ.Ö. 850' de kerpiçten yapılmış bir surla korumaya başladılar. Bu tarihten itibaren Eski İzmir' in bir kent devlet hüviyeti kazanmış olduğu söylenebilir. Eski İzmir' in en parlak dönemi İ.Ö. 650- 545 yılları arasındadır. Bu dönemde İzmir' in tarımla yetinmeyip Akdeniz ticaretine katıldığını görüyoruz. Söz konusu dönem katlarında bulunan Fenike kökenli eserler, Kıbrıs heykel ve heykelcikleri, Önasya ya da Akdeniz kökenli fayans figürinler, bu uluslararası ticaretin günümüze değin kalan belgeleridir. Eski İzmir' de çömlekçi işlikleri, arkeolojik literatürde "Oryantalizan" ya da "Friz Stil" adı ile anılan seramik türünün güzel örneklerini üretiyor, taşçı ustaları mimarlık eserlerinden başka anıtsal boyda heykel ve heykelcikler yontuyor ve bütün bu sanatların bir bölümü dış pazarlara sürülüyordu (Akurgal, 1993; 46- 48). Lidya' da zengin hayvancılığın bir sonucu olarak tekstil endüstrisi doğmuştu. Bu dönemin en önemli bekli de en eski tekstil merkezi Sardeis idi. Antik devirde, yün ve yünlü kumaşları çok ünlü olan Anadolu'da Lidya'nın özel bir yeri vardı. Burada üretilen kumaşların daha İ.Ö. 6 yüzyılda ünlü olduğu bilinmekteydi. Bölgede ele geçen yazıtlar Lidya kentlerinde yünlü kumaş ticaretinin geliştiğini ortaya koymaktadır. Yün sanayi ile bağlantılı olan kumaş boyacılığı da Lidya'da hayli önemli bir meslekti (Akar, 1998; 47- 48). Perslerin "Kral Yolu" olarak adlandırdığı ve eski dönemlerden beri hem ticari hem de siyasi ve askeri amaçlarla kullanılan anayol, Sardeis' den sonra iki koldan denize ulaşıyordu: Biri, Sipylös dağının güneyinden Smyrna'ya; diğeri, Tmolos dağlarının batı ucundaki geçitten Ephesos' a (Tanrıver, 1196; 5). Bilindiği gibi İ.Ö. 6 yüzyılın ilk yarısında o zamanki dünyanın kültür merkezi Batı Anadolu' da idi. Özellikle Milet' te tarihte ilk defa batıl inançlardan ve her çeşit din etkisinden kurtulmuş, özgür düşünceye dayalı bilimsel araştırmalar başlamıştı. Doğu dünyasının zengin bilgi ve deneyim hazinelerinden yararlanarak ve özellikle özgür düşünce yöntemiyle

Thales ve Anaximandros gibi “doğa filozofları” bugünkü Batı uygarlığının temellerini atmışlardır. İ.Ö. 545 tarihinde İran (Pers) işgali ile filozoflar, bilim adamları ve sanatçılar Atina’ya göç edince kültür ve bilim alanındaki liderlik Atina’ya geçmiştir. Ancak Eski İzmir İ.Ö. 640- 545 tarihlerinde döneminin en ileri kültür merkezlerinden biri olduğu halde daha sonraları önemini yitirdiği için, çalışmaları daha çok İ.Ö. 450’ den sonra başlayan eski Yunan yazarlarının bilgisi ve ilgisi dışında kalmıştır (Akurgal, 1993; 46- 48).

İskender’in ‘Hellespontos’ u (Çanakkale Boğazı) geçtiği İ.Ö. 334 yılı, Hellen Uygarlığı ve bütün dünya için büyük önem taşıyan yeni bir dönemin başlangıcı olmuştur. Alman tarihçi J.G.Droysen’den beri ‘Hellenistik Çağ’ olarak bilinen ve İskender ile başlayıp Augustus ile son bulan bu tarihi dönemde, Hellen Uygarlığı, Asya ve Afrika’ya değin yayılmıştır. İskender’in kültür politikası sayesinde Doğu ruhu Hellen Uygarlığı ile kaynaşmıştır (Akurgal, 2000; 205).

Büyük İskender’ in İ.Ö. 333 ‘ de bütün Doğu’yu ele geçirmesinden sonra Hellen dünyası bir refah çağına erişmiştir. İskender, fethettiği ülkelerde şehirler kurmuştur. Böylece hem orduları için askeri üsler hem de Yunan kültürünü yayabileceği merkezler elde etmiştir. Aynı zamanda geniş topraklar içerisinde ticarete ve ulaşımına önem vermiştir. Aristo’nun öğrencisi olan İskender, bilime önem vermiş ve fethettiği yerlere beraber götürdüğü bilim adamlarına araştırmalar yaptırtarak birçok bilimsel malzeme toplanmasını sağlamıştır (Mansel, 1995; 455-457).

Eski zamanlardan beri Yunanistan ile kültür ilişkileri içerisinde olan Batı Anadolu, Hellenizm’ den iç bölgelere oranla daha fazla etkilenmiştir. Anadolu’nun iç kesimlerinde doğu (İran) ve batı (Yunan) kültürlerinin karışımı görülmektedir (Mansel, 1995; 509).

Yunan fikir hayatının yaratıcı gücü kendini Hellenizm edebiyatında göstermiştir. Bu dönemde retorik büyük önem kazanmış ve böylece Yunan düzyazısının gelişmesine etken olmuştur. Aristo’nun ölümünden sonra bilimlerin ayrılması ile felsefe özel bir yer almıştır. Hellenistik Dönem’de individualist

(bireycilik) yaklaşımla felsefe her şeyden önce konu olarak insanı almıştır. Hellenistik Dönem’de bilim alanında pozitif ve deneysel bilimlerde ilerleme kaydedilmiştir. Bunun sebebi hükümdarların bilimin önemini kavrayıp devlet himayesine almış olmalarıdır. Bu dönemde edebi ve bilimsel incelemelerin yapıldığı ilk merkezler olan akademiler meydana gelmiştir (Mansel, 1995; 517-526).

Hellenistik Dönem’de Yunan mimarlığı, Ege ve Akdeniz ülkelerinin dışına çıkarak geniş bir alana yayılmıştır. Genel karakter olarak eskiye bağlı bir nitelik taşımıştır. Heykeltıraşlık gibi plastik sanatlarda İ.Ö.3. yüzyılda büyük bir gelişme, bu dönemden sonra ise bir azalma, zayıflama ve kendini tekrarlama göze çarpmaktadır. Sanatın üç evresinden (arkaik- klasik- barok) sonuncusu kendisini göstermiştir. İ.Ö.3. yüzyılda ün kazanan heykeltıraşlık ekolleri olmuştur. Bu ekollerden özel bir yere sahip olanı Bergama ekolüdür. Bu ekolü daha sonraki yüzyıllarda Tralles (Aydın) ve Rodos izlemiştir (Mansel, 1995; 529- 544).

Hellenistik Dönem’de Yunan kültürü ile birlikte sanatı da geniş bir alana yayılmıştır. Birçok yerde Yunan sanatı yerli sanatlar ile karışarak karma bir sanatın ortaya çıkmasını sağlamıştır. Örneğin Yunan sanatına çabuk uyum sağlayan Mısır sanatı ile üslup ve teknik bakımından bir karışım görülmektedir. Yunan üsluplu Mısır sanat eserleri bu dönemde yapılmıştır. Aynı durum diğer ülkelerde de görülmektedir. Bu sanatsal etkileşim Hellenizm devletleri ortadan kalktıktan sonra da devam etmiş ve sonraki sanatları etkilemiştir (Mansel, 1995; 554).

İ.Ö. 4. yüzyılda gelişmeye başlayan kentler bir nüfus patlamasına sahne olmuştur. Smyrna da gelişmek zorunda kalmıştır. Anadolu’ daki Pers işgali İ.Ö. 4. yüzyılda gücünü yitirmiş ve İon kentlerinin büyümesine neden olmuştur. İ.Ö. 300 tarihlerinde Pagos Dağı’nın (Kadifekale) eteklerinde yeni İzmir kenti kurulmuştur (Lev.1, Res.1) (Akurgal, 1993; 48-49). Yeni İzmir kentinin kurulmasıyla ilgili efsane şöyledir: Pausanias’ a göre Büyük İskender bir gün Pagos Dağı’na ava gitmiş ve sonra burada ki iki Nemesis tapınağının önünde büyümüş olan bir çınar ağacının altında uykuya dalmıştır. Düşünde görünen tanrıçalar ona, orada bir kent

kurmasını ve Eski İzmir kentinin halkını oraya yerleştirmesini söylemiştir (Akurgal, 1993; 49). En erkeni yaklaşık 300 yıl sonra yazılan eserlerin biri dışında tümü kentin kurucusu olarak Büyük İskender'i işaret etmektedir. Smyrna'nın yer değiştirmesi ve yeni bir kent kurma için gerekli finansmana o günlerde sahip olduğunu söylemek zordur. Büyük İskender İ.Ö. 323 yılında Babil'de ölünce imparatorluk toprakları komutanları arasında paylaşılmıştır. Kentin yeni yerine de hemen hemen tüm işlevleriyle önemli bir Hellenistik polis düzeyine erişmesi Lysimakhos' un iktidarının sonunda tamamlanmış olmalıdır (Doğer, 2006; 93-94). Strabon, Yeni Smyrna' nın Antigonos ve onu izleyen Lysimakhos tarafından kurulduğuna değinir. Kısa bir süre için kent Lysimakhos tarafından kızı Eurydike onuruna verilen Eurydikeia adını taşımış, fakat birkaç yıl sonra bu ad bırakılmıştır (Bean, 1995; 24). İster fikri kuruculuk şerefi efsanelerle de desteklenmiş olan Büyük İskender' in olsun, ister asıl kurucular, ardılları Antigonos veya Lysimakhos'un olsun, yeni kentin yer seçiminin isabetli olduğu anlaşılıyor. Nitekim yeni kentin gelişmesi için zirvede güçlü bir kale, ölçüleri büyüyen deniz ticaretine uygun kapalı bir liman ve ikisinin arasında serbestçe gelişebileceği hafif eğimli yamaçlar ve her şeyden önemlisi içme suyu gerekmekteydi. Devlet Agorası'nın bodrumunda hala tüm gücüyle akan bir kaynak ve Kadifekale'nin kuzeye bakan yamaçlarında günümüzde de kendini gösteren pınarlar nedeniyle Doğer, kuruluş sırasındaki ihtiyacı karşılamış olduğunu düşünmektedir (Lev.2, Res.2) (Doğer, 2006; 92- 94).

Coğrafyacı Strabon, Smyrna 'nın kendi zamanında, İ.Ö. 65- İ.S. 23 tarihlerinde, en güzel İon kenti olduğunu belirtmektedir. O dönemde kentin küçük bir bölümü Pagos' un üzerinde, büyük bir bölümü ise düz arazi üzerinde bulunan liman çevresine toplanmıştır (Lev.3, Res.3) (Akurgal, 1993; 49). Kentin tacı, elbette, Pagos Dağı üzerindeki akropolis yani Kadifekale'dir. Duvar işçiliğinin bugünkü görünüşünden anlaşılmaktadır ki, akropolis surları Roma Dönemi'nde esaslı eklemeler, onarımlar görmüştür. Sokakların planlanması iyi tasarlanmış, sokaklar mümkün oldukça birbirini dik açıyla kesmekte ve işlenmiş yassı taşlarla döşenmişlerdir (Cadoux,1938; 229- 230). İzmirli yazar Aelius Aristeides, kentin Doğu- Batı yönünde uzanan iki anayolunun, Kutsal Yol ile Altın Yolun bulunduğu ve bu yollarla denizden gelen esinti ile kentin serinlediğini anlatmaktadır (Gül, 1995;

17). Aristeides ile Philostratos' un kullandığı bazı ifadeler dolayısıyla, onların çağında kentte “Altın Cadde” denen çok güzel bir yolun bulunduğu; bu yolun Tepecik yakınlarında bir kıvrımla başlayıp Kervan Köprüsü' nü aştığı, eski suru Basmane İstasyonu yanındaki kapıdan girerek aştığı, kent içinden geçip güneybatıya dönerek Ephesos kapısına ulaştığı tahmin edilmektedir (Lev.4, Res.4) (Cadoux, 1938; 231). Asya Eyaleti'nin kurulduğu yıl olan İ.Ö. 129 aynı zamanda Smyrna' dan geçen Ephesos- Pergamon ile Kral Yolu'nu Ege Denizi'ne kavuşturan Sardeis-Smyrna arasındaki eski yolların yeniden ele alınıp Roma Devleti'nin standartlarına ulaştırdığı tarih olmuştur. Standartları yüksek, yer yer taş döşeli ve araba trafiğine elverişli olması gereken bu yoldan günümüze küçük dahi olsa kalıntı kalmamıştır (Doğer, 2006; 108-109) . Pagos Dağı'nda ki Yeni Smyrna eskisinden çok farklı bir kent olmuştur. Yeni Smyrna'da da Hellenistik ve Roma Dönemlerinden günümüze arta kalanlar pek azdır (Bean, 1995;29). Eskiden Pagos Dağı'nın kuzeybatı eteğinde bulunmakta olan tiyatro ile batıdaki stadyumundan pek az iz kalmıştır. Hadrianus tarafından inşa ettirilmiş olan bir silo, limanın yanında bulunmakta idi. Bundan ötürü, bu ticari Pazar yerinin bulunduğu alanı kesin olarak saptamak olanak dışıdır. Devlet Agorası çok iyi korunmuştur (Akurgal, 1993; 49). Pausanias'a bakılırsa Smyrna, Pagos'un kuzeye bakan yamaçlarına, yani bu günkü yerine taşındığı sırada burada Büyük İskender'in pınarı başında uyuduğu Nemesisler Tapınağı'ndan başka yapı yokmuş gibi görünür (Lev.5, Res.5). Agora veya en azından ortasındaki geniş düzlüğün yeri daha kuruluşunda seçilmiş olmalıdır. Nitekim Agora'nın avlusunda yapılan sondajlarda en erken çanak çömlek Erken Hellenistik Dönem'e aittir. Agora'nın batı kanadının kuzey ucundaki alt yapıya ait bazı mimari unsurlar da açıkça Hellenistik Dönem'e tarihlenmektedir. Ancak ilk Agora'nın planı hakkında tatmin edici bilgimiz yoktur. 178 yılı depreminde yıkılıp Marcus Aurelius'un yardımcılarıyla yeniden ayağa kaldırılincaya kadar kaç kez yenilendiği veya onarım geçirdiğine dair de çok az fikrimiz vardır. Kuzey kanadının bodrum galerilerinin temelleri altından çıkarılan bazı heykel ve kabartmalar 178 yılı öncesindeki Agora'ya aitmiş gibi görünmektedir (Doğer, 2006; 180). Tiyatro ile iç liman arasında yaklaşık orta yerde yer alan Agora, sonradan Türk mezarlığı olarak kullanıldığından Namazgah olarak anılmıştır. Ama daha önce orada hayli yaygın durumda kalıntılar görülebilmekteydi ve bunların başlıcaları kırmızı damarlı ak mermerden yapılmış sütunlardı. Bu sütunlar, stoa sütunları dizisinin kalıntıları

sayılmıştır; Aristeides böyle stoalardan kentte birkaç tane bulunduğunu söylemektedir (Cadoux,1938; 236-237). Roma Dönemi kentinin Agorası'nda, yani Pazar yerinde üst üste kazılar yapılmıştır. Büyük bir kısmı temizlenen Agora, Kadifekale' den bakıldığında, kentin içinde belirgin bir öge olarak göze çarpar (Lev.6, Res.6). Agora'nın kuzey kenarında büyük bir bazilika yer alır. Bazilikanın altında hem üstün bir işçilik ile kotarılmış, hem de çok iyi durumda koruna gelmiş tonozlar bulunmaktadır (Bean, 1995; 30). Devlet Agorası'nın büyük bir bölümü 1932'den 1941'e değin Rudolf Naumann ve Selahattin Kantar tarafından Türk Tarih Kurumu ile Müzeler Genel Müdürlüğü adına kazılmıştır (Akurgal, 1993; 49). Agora'nın bir kenarı 120m. , diğer kenarı ise en azından 80 m. uzunluğunda olan bir avlusu vardır. Doğu kesiminde bir stoa yer alıyordu ve diğer bir stoa da batıda bulunuyordu. Her iki yapı 17.5 m. genişliğinde olup, iki katlıdır. Bunların her biri iki sütun sırası ile uzunlamasına olarak üç bölüme ayrılmıştır. Kuzey kesiminde de bir orta salon ile iki yanındaki koridorlardan oluşan iki katlı bir kolonad bulunmaktadır. Genişliği 28 m. olan bu yapı "Bazilika" olarak adlandırılmaktadır. Mahkeme işleri kuzey kolonadın batı kesimindeki bir exedra'da görölüyordu. Batı stoa 72 m., doğu stoa ise 35 m. uzunluğunda kazılmıştır. Kuzey bazilikanın altında, bugüne değin çok iyi korunmuş olan görkemli, kemerli bir bodrum katı bulunmaktadır. Bodrum katın kuzey koridoru, Roma Dönemi'nde varolan bir caddeye açılması gereken dükkanları oluşturuyordu. Smyrnalı hatip Aelius Aristeides İ.S. 150 yıllarında Agora'nın ortasına tanrı Zeus için bir sunak yerleştirildiğini belirtir. Büyük tanrılar grubunu oluşturan yüksek kabartmalar, kazılar sırasında bulunmuştur, bunlar belki de sunakla ilişkiliydiler. Bu kabartmalarda Demeter'in Poseidon'un yanında ayakta durduğu görölmektedir. Bu iki yüksek kabartma, Roma heykeltıraşlığının Anadolu'da gün ışığına çıkarılan en iyi korunmuş ve en güzel örneklerini oluşturmaktadır. Demeter, toprak ve bereket tanrıçası, Poseidon ise deniz hakimi idi. Bu iki tanrının, Agora merkezinde, öbür tanrılar arasında yan yana görölmeleri bir rastlantı sonucu değildir. Belki de İzmirli, böylece, o günlerde bu iki tanrıyı yan yana göstermekle kentlerinin, o zaman süreci içindeki kara ve deniz ticaretine egemen olduklarını belirtmek istiyorlardı. Bu eserler şimdi İzmir Arkeoloji Müzesi'nde sergilenmektedir (Akurgal, 1993; 50- 51) Smyrna Agorası'nda yıllardır sürdürölen kazılar sırasında birçok küçük eser bulunmuştur. Bu küçük eserler arasında ağırşak ve tezgah ağırlıkları da yer almaktadır. Hellenistik Döneme ait bu eserler arasında 47 adet

tezgah ağırlığı ve 1 adet ağırşak, bu tez konusu içinde yer almaktadır. Bu eserlerin çoğunluğu Kuzey Galeri olmak üzere Batı Stoa ve Avlu- 2 açmasında bulunmuştur.

DOKUMA VE DOKUMA TEZGAHININ TARİHÇESİ

Dokuma

“İnsan , avcılık ve toplayıcılığa dayalı bir hayat sürdüğü Paleolitik ve Mezolitik devirlerde örtünme ihtiyaçlarını avladıkları hayvanların derileriyle karşılıyor olmalıydı. Zaman içinde değişen iklim koşulları, insanları giyebilecekleri daha uygun giysiler aramaya yönlendirmiş olmalıdır.” (Fazlıoğlu, 2001; 1)

Dokunmuş kumaşların İ.Ö. 6500 yılında kullanıldığına dair arkeolojik buluntuların mevcut olması, iki iplik sistemiyle tekstil yüzeyi oluşturma metodu olan dokumacılığın günümüzden en az 8000 yıl kadar önceleri de bilindiği ortaya koymaktadır. Neolitik taş devrine ait olan ve karbonlaşmış halde bulunan bu eski dokuma kumaşlara yurdumuzda yapılan kazılarda da rastlanmıştır (Ataman, 2007).

“ Anadolu’nun dışında Kıbrıs, Girit Adaları’nda ve Yunanistan’da da yaklaşık İ.Ö. 5500 yıllarından başlayarak dokuma ile ilgili buluntular ele geçmiştir. Görüldüğü gibi dokumayla ilgili en erken buluntular bazı belirsizlikler olsa da Anadolu’da ele geçmiştir. Bu buluntulara dayanarak dokumacılık teknolojisinin Anadolu’da ortaya çıktığını söyleyebiliriz.” (Fazlıoğlu, 2001; 2).

İlk (Erken) Tunç ile beraber yerleşim alanlarında ele geçen dokuma tezgahı ağırlıklarının sayısında çeşitlerinde büyük bir artış olmuştur. Bu buluntulara bakarak, Tunç devri ile beraber dokumacılıkta bir gelişmenin yaşandığını söyleyebiliriz. Anadolu’nun batısında Erken Tunç dönemine ait bol sayıda ağırlık ele geçmiştir (Fazlıoğlu, 2001; 3).

İ.Ö. 2000 yıllarına ait tabletlerden gerek Anadolu'dan diğer bölgelere ve gerekse dışarıdan Anadolu'ya doğru büyük boyutlu bir kumaş ticaretinin yaşandığını öğrenilmektedir. Ayrıca, ele geçen bu tabletlerden dokumanın nasıl yapıldığı, kumaşların isimleri ve kaliteleri ile ilgili de önemli bilgiler vardır. Bu bilgilerden, İ.Ö. 2000 yıllarında Anadolu'da ve ona yakın bölgelerde artık dokumacılığın bir sanayi haline geldiği anlaşılmaktadır. Dokuma tezgahı ağırlıklarının form çeşitliliklerini kaybetmeleri, belli büyüklükte ve formda dokuma tezgahı ağırlıklarının yapılmaya başlanması bunun bir kanıtıdır (Fazlıoğlu, 2001; 4).

Yunan Mitolojisi'nde Dokuma

Antik dünyada kadın ile erkek işleri ayrılmıştır. Fazla sayıda olmayan kadın işleri arasında en önemli yeri tekstil tutmaktadır. Antik dönemde evler kendi içlerine kapalı bir ekonomiye sahiptiler. Bu dönemden beri devam eden dokuma geleneği, günümüzde Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde ticarete dönük olmakla beraber devam etmektedir (Fazlıoğlu, 2001; 8- 9).

Antik dönemde dokuma işini kadınlara bağışlayan ve onları koruyan, sanatçıları koruduğuna inanılan Tanrıça Athena'dır. Athena' nın kutsal alanlarında adak olarak sunulmuş ve üzerlerinde Athena'nın kutsal hayvanı olan baykuş figürü ile mühürlenmiş dokuma tezgahı ağırlıklarının bulunması bunun göstergesidir (Fazlıoğlu, 2001; 9).

Tanrıça'nın dokuma ile olan ilişkisi Yunan mitolojisine konu olmuştur. Bilinen en önemli efsane Arakhne ile olanıdır. Bu efsaneye göre, Lidyalı Arakhne, Kolophan'da kumaş boyacılığı yapan bir adamın kızıymış. Dokumada usta olan Arakhne bir gün Tanrıça'ya meydan okuyup onunla gergef işlemede boy ölçüşebileceğini ileri sürmüştü. Buna çok kızan Athena, yaşlı bir kadın kılığına girip Arakhne'ye daha alçak gönüllü olmasını söylediye de sözünü dinletememişti. Bunun üzerine Athena, Arakhne'yi yarışa davet etmişti. Athena, Olympos'un on iki büyük tanrısını; Arakhne ise tanrıların şanslı olmadığı serüvenlerini işlemişti. Athena,

Arakhne'nin dokumada kendisi kadar iyi olduğunu görünce sinirlenip onu bir örümceğe çevirmiş ki sonsuza kadar tozlu duvarlarda hiçbir faydası olmadan ağını örsün (Erhat, 1997; 50).

İlk Dokuma Tezgahları

Keten, yün ve benzeri malzemeler eğrilip ip haline getirildikten sonra dokuma tezgahların da dokunmuşlardır. Antik devirde üç çeşit dokuma tezgahı kullanılmıştır.

- a) Yatay yer tezgahı
- b) Alt ve üst kirişlere sahip dikey dokuma tezgahı
- c) Uçları ağırlıklı dikey dokuma tezgahı

Yatay Yer Tezgahı

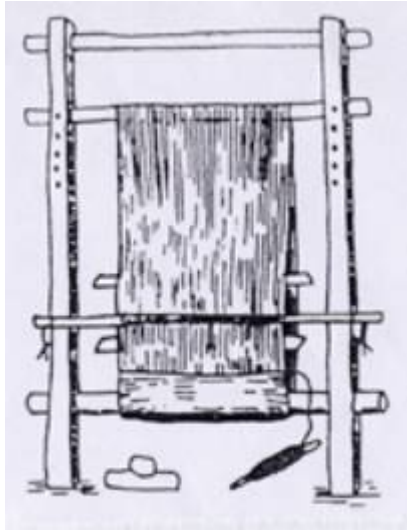
Yatay yer tezgahı ile ilgili en erken bilgileri, Mısır'da sülaleler öncesi döneme ait seramik üzerinde yer alan resimlerden elde edilmektedir. İ.Ö. 2000 yıllarına ait Thebes'de bulunmuş bugün Metropolitan Müzesi'nde korunmakta olan Mebeskstre'nin mezarındaki bir resimden elde edilmiştir. Bu resimde, ipliklerin eğrilmesi ve yatay yer tezgahında dokunması ile ilgili sahneler vardır (Fazlıoğlu, 2001; 11).

Yatay Dokuma Tezgahı (Fazlıoğlu, 2001; 11).

Alt ve Üst Kirişlere Sahip Dikey Dokuma Tezgahı

Alt ve üst kirişlere sahip dikey dokuma tezgahları ile ilgili ilk bilgileri Mısır'da 18. ve 19. sülaleler döneminde (İ.Ö. 1500- 1400) ait mezarlardaki duvar resimlerinde elde edilmiştir. Mısır'da kullanılan bu tezgaha benzer bir dokuma tezgahı, daha sonra Roma Dönemi'nde kullanılmaya başlamıştır. Roma Dönemi'nde, Anadolu'nun ve Kıta Yunanistan'ın klasik dokuma tezgahı olan ağırlıklı dokuma tezgahından sonra İ.S. 1. yüzyılda bu dokuma tezgahı ortaya çıkmıştır. Bunun yanında, antik yazarlardan ağırlıklı dokuma tezgahının özel amaçlar için daha uzun bir dönem kullanılmaya devam ettiğini öğrenmekteyiz.

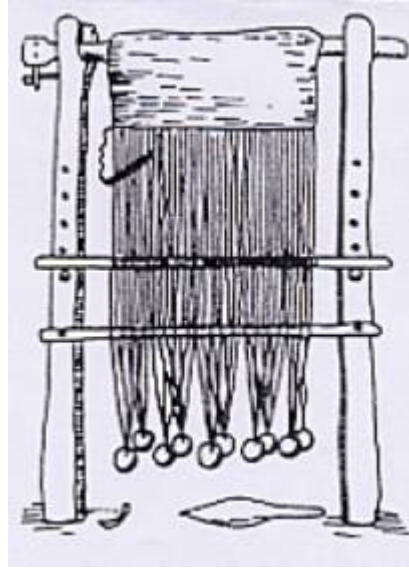
Alt ve üst kirişlere sahip dikey dokuma tezgahı (Fazlıoğlu, 2001; 12).

Bu tezgahı, Roma'da Nerva Forumu'ndaki frizde olan Athena ve Arakhne arasındaki dokuma yarışını işleyen kabartmalarda görülmektedir. Ayrıca, İ.S. 2. yüzyılın son çeyreğine ait bir mezar duvarında ve İ.S. 279 yılına ait Seleukina Severa' nın mezar taşının üzerinde de bu dokuma tezgahı yapılmıştır. Gerek erken dönemlerde Mısır'da kullanılan ve gerekse yukarıda sözü edilen Roma dönemine ait bu tezgah, bazı değişikliklere uğramakla beraber günümüzde Anadolu'da kullanılan ve ismi el tezgahı denen tezgahlarla aynı tezgahdır (Fazlıoğlu, 2001; 12-13).

Uçları Ağırlıklı Dikey Dokuma Tezgahı

Uçları ağırlıklı dikey dokuma tezgahları, başta Anadolu'nun batısı ve Kıta Yunanistan olmak üzere Akdeniz çevresinde varolmuş kültürlerin kullandıkları dokuma tezgahıdır. Anadolu'da Kıbrıs ve Girit Adaları'nda Neolitik devire ait tabakalardan ele geçen dokuma tezgahı ağırlıkları bu tezgahların çok erken dönemlerden itibaren kullanıldığını göstermektedir. Ayrıca Kıta Yunanistan'da Korinthos Şehri'nde de Neolitik döneme tarihlenen bir konik ağırlık ele geçirilmiştir (Fazlıoğlu, 2001; 13).

Dokuma tezgahı ağırlıklarını andıran pişmiş toprak eserlere ayrıca, Kıta Yunanistan'da ve Ege Adaları'nda birçok yerleşmede, Tunç Çağı'na ait tabakalarda rastlanmıştır (Fazlıoğlu, 2001; 14).

Uçları ağırlıklı dikey dokuma tezgahı (Fazlıoğlu, 2001; 14)

Yine Tunç Çağı'nda, Anadolu'da da dokuma tezgahı ağırlıklarına rastlıyoruz. Bu dokuma tezgahı ağırlıkları bugünkü İsrail ve Lübnan sınırları içinde kalan birçok antik yerleşmede, Demir Çağı'na ait tabakalarda ele geçmiştir. Dokuma tezgahı

ağırlıklarının Mısır'da da ele geçmesi, bu bölgede antik devir de yatay yer tezgahı ile uçları ağırlıklı dokuma tezgahı ile beraber kullanıldığını göstermiştir (Fazlıoğlu, 2001; 13- 14)

Eski Yunan Vazoları Üzerine Çizilmiş Dokuma Tezgahları

Bizi yakından ilgilendiren ve Akdeniz çevresindeki kültürlerde kullanılan ağırlıklı dokuma tezgahı hakkında iki kaynaktan bilgi ediniyoruz. Bunlarda biri antik yazarlar diğeri ise vazolar üzerindeki resimlerdir (Fazlıoğlu, 2001; 16)

Üzerinde ağırlıklı dokuma tezgahının çizildiği en erken vazo, İ.Ö. 600 yıllarına tarihlenen bir Erken Korinth Aryballos'udur. Bu vazo üzerinde iki dokuma tezgahı ve her tezgahın yanında iki kadın çalışır halde resmedilmiştir (Fazlıoğlu, 2001; 17)

Erken Korinth Aryballos (Fazlıoğlu, 2001; 17).

Üzerine dokuma tezgahının resmedildiği ikinci örnek Metropolitan Müzesi'nde bulunan ve Attika'da üretilmiş olan bir Lekythos, Amasis ressamı siyah figür tekniğinde boyamıştır ve İ.Ö. 6. yüzyıl ortalarında tarihlenmiştir. Vazonun gövdesini tamamen dolanan bir friz içinde, dokumayla ilgili işler resmedilmiştir. Bunlar, yünün tartılması, eğrilip ip haline getirilmesi, tezgahta dokunması ve dokunan kumaşın katlanmasıdır (Fazlıoğlu, 2001; 17).

Amasis Resamı'nın Lekythos'u (Fazlıoğlu, 2001; 17).

Ağırlıklı dokuma tezgahı, aynı ressam elinden çıkmış dört tane Boiotia Skyphos'u üzerine de Odysseus ve Kirke ile beraber çizilmiştir. Bu Skyphos'lar İ.Ö. 5. yüzyılın sonlarına aittir. Ve Mısır yakınlarındaki Kabirion kutsal alanında ele geçtikleri için ressamına da Kabiros adı verilmiştir (Fazlıoğlu, 2001; 118- 19).

Boiotia Skyphos'u (Fazlıoğlu, 2001; 19).

Başka bir Boiotia Skyphos'un
üzerindeki tezgah
(Fazlıoğlu, 2001; 19).

Vazolar üzerine çizilmiş olan dokuma tezgahlarına bakıldığında günümüz dokumacılarının tam tersine yukarıdan aşağıya doğru dokuma yapıldığı görülür. Yapılan dokumanın uzunluğu ise resimlerden tam olarak anlaşılmamaktadır. Bu tezgahların hepsinde dokuma bezin sarıldığı döndürme kirişi olması yanında, uzun dokuma için gerekli olan akışı gösterilmemiştir. En detaylı bilgi Chuisi Skyphos'un da, tezgahın üst kirişi üzerinde ip üzerinde ip yumağına benzeyen bazı şekiller olması yanında, bunların işlevi belli değildir (Fazlıoğlu, 2001; 21).

Chuisi Skyphos'u (Fazlıoğlu, 2001; 18)

AĞIRŞAK VE TEZGAH AĞIRLIKLARI

Tezgah Ağırlıkları

Dokuma tezgahı ağırlıkları, tezgahta iplerin uçlarına bağlanmışlar ve arışların düzgün durmalarını sağlamışlardır. Böylesine basit bir işlevleri olmasına karşın, bu pişmiş toprak eserler temelde daima üç formda yapılmışlardır.

- a) Diskoid
- b) Piramidal
- c) Konik

Sistemli kazıların başlamasından itibaren hemen hemen bütün yerleşimlerde ele geçen bu eserlerin ne oldukları önceleri anlaşılamamıştır. Bazı bilim adamları bunların mutfak kabının konduğu sacayağı; bazıları sığır damgası; bazıları ise bu eserlerin mezarlarda bolca bulunması sonucu mezarlarla ilgili sembolik ziyafetlerde küçük masaları temsil ettiklerini ileri sürmüşlerdir. Günümüzden yaklaşık olarak yüzyıl önce pişmiş bu eserlerin, dokuma tezgahların da ip ağırlığı olarak kullanıldığı ileri sürülmüş ve üzerlerinde dokuma tezgahı resimlerinin çizilmiş olduğu vazoların ele geçmesiyle bu görüş kesinlik kazanmıştır (Fazlıoğlu, 2001; 24-25).

“Dokuma tezgahı ağırlıkları çömlekçiler tarafından üretilmiş ve dokuma tezgahlarından ayrı olarak satılmışlardır. Diskoid ve piramidal formda olanlar elde basit bir şekilde yapılmışken, konik forma sahip ağırlıklar çark yapımıdır.” (Fazlıoğlu, 2001; 25). Bu ağırlıkları üreten kişi, bunları dokunacak kumaşa ve tezgahın boyutuna göre üretmiştir. Böylece, farklı boyut ve sayıda ağırlık takımları oluşmuştur. Antik yerleşmelerde yapılan kazıların çoğunda, üç formda da ağırlıklar ele geçmiştir. Ancak, her merkezin, ötekilerin yanında daha çok ele geçen kendine özgü bir ağırlık formu vardır. Batı Anadolu ve yakın adalarda yapılan kazılarda diskoid; Atina ve çevresinde (Attika) piramidal; Korinthos'ta konik form ağırlıklı olarak ele geçmiştir. Zamanla bu formlarda değişiklikler olmuştur. Diskoid ağırlıklar erken dönemlerde büyük ve ortadan tek deliklidirler. İ.Ö. 4. yüzyıl ortalarından itibaren delikler kenara kaymış ve formlarında küçülme görülmüştür. Bu dönemde diskoid ağırlıkların her iki yüzü de dışa doğru bombeleşmeye başlamış ve bu Hellenistik Dönem içinde daha da artmıştır. Piramidal ağırlıklar önceleri tek delikli iken daha sonraları çift delikli yapılmaya başlanmıştır. Ancak tek delikliler de geç dönemlere kadar yapılmaya devam edilmiştir. İ.Ö. 5. yüzyıldan sonra piramidal ağırlıkların boyutları büyümeye ve tepe kısımları genişlemeye başlar. Konik ağırlıklar ise çömlekçi çarklarında üretilmişler ve İ.Ö. 8 yüzyıldan İ.Ö. 6. yüzyıla kadar taban ve tepe kısımları tamamen düz, yüzeyleri hafif eğimli karşımıza çıkar. İ.Ö. 4. yüzyıldan sonra tepe kısımları sivrileşmiş ve taban kenarları profillemeye başlamış halde de karşımıza çıkar (Fazlıoğlu, 2001; 25- 28).

Eski İzmir' in en parlak dönemi İ.Ö. 650- 545 yılları arasındır ve tarımla yetinmeyip Akdeniz ticaretine katıldığı dönemdir ki bunu daha önce belirtmiştik. Dokuma zanaatçıları Yunan ekonomik hayatının vazgeçilmez bir parçası olmuşlardır. Arkeolojik kalıntılara bakacak olursak, Yunan dokuma tezgahı ya da dikey ağırlıklı tezgah şüphesiz tüm Avrupa 'da unutulmaz bir iz bırakmıştır. Bunun araştırılması sonucu Yunanlılar tarafından kullanılan dokuma yöntemlerine bakacak olursak, tezgahın üst kolunda arışları gergin tutmaya yarayan ağırlıklar büyük önem taşıyorlardı. Öte yandan elde edilen farklı tezgah ağırlığı tipleri, Yunan dokuma tezgahının, Hellenistik Dönem'in sonlarına ve imparatorluk döneminin başlarına doğru kaybolduğunu ve daha sonra yerini yavaş yavaş Roma Dönem'i dokumacılarının kullandığı iki kollu tezgah tarafından doldurulduğunu

göstermektedir. Tezgah ağırlıkları, sayısız Yunan kentinde arkeolojik kazılarda bulunmuştur; bunun sebebi sert yapılarının onları yok olmaktan korumuş olmasıdır. Yunanlılar üç tezgah ağırlığı tipi biliyorlardı: piramidal, konik ve diskoid. Hepsine pişirilmeden önce bir veya iki asma deliği açılmıştır. Bu delik kırılmalarını önlemek için tepelerinin yeterince aşağısından açılmıştır. Bu üç tip tüm Yunan kentlerinde mevcut değildir. Bazı kentlerde üç çeşit de bulunmuştur: Atina, Korint, Delos, Smyrna ve Knidos gibi, buna rağmen diğer kentlerde yalnız üç çeşidin ikisi yahut biri bulunmuştur. Bu objelere tek bir anlam yüklemek mümkün olmadığı gibi şüphesiz ki örneklerin büyük bir bölümü dokuma tezgahı ağırlıklarıdır. Aralarından bazıları ağırlık olarak ya da balık ve av ağlarında ağırlık olarak kullanılmışlardır (Antouard, 2004; 421. Fazlıoğlu, 2001; 25). Yunan kentlerinde bulunan örneklerin büyük bir bölümü pişmiş topraktır. Bunlar büyük bir çoğunlukla kaba olarak nitelendirebileceğimiz bir kille üretilmişlerdir. Bu objelerin üretim yöntemi hiçbir zaman kandillerde ya da çömleklerde kullanılan yöntem kadar tek olmamıştır. Bu objelerin büyük çoğunluğunun elde şekillendirildiği açıktır. Öte yandan bazı örneklerde parmak izlerini görmek hala mümkündür. Kerameikos ve Atina Agorası'nda konik ağırlık yapmakta kullanılan benzer iki çömlekçi kalıbı keşfedilmiştir. Şüphesiz eşdeğer bir ağırlığın dizisini elde etmek kolay değildir. Kilin yoğunluğu, kuruma ve pişme süresince değişebilir. Hepsinden önce farklı nitelikteki kilden yapılan ağırlık, seriler halinde düzenlendiğinde zanaatçının, objesini piştikten sonra keserek ağırlıkları eşitlemek zorunda kalmıştır. Bu davranış biçimi Atina Pnyx'in (Klasik Yunan agorasının güneybatısında, yarım daire şeklinde, tiyatro sahnesine benzeyen toplantı yeri- Secda SALTUK, a.g.k. Syf. 143) de taban kısmı kesik konik ağırlıkların keşfedilmesiyle doğrulanmıştır (Antouard, 2004; 421- 429). Pnyx' de bulunan tezgah ağırlıkları karakteristik olarak kesilerek küçültülmüş piramit şeklinde ağırlıklardır. Bunlar dört yanı düz tepeden dibe kadar yokuş biçimli ve genişliğin eşit olduğu piramidal ağırlıklardır; keserek küçültülmüş ve şekillendirilmiştir (Davidson ve Thompson, 1975; 73).

Ağırşak

Ağırşak, yün ve iplik eğirmeye yarayan iğn dengeli olarak dönmesi için, alt ya da üst ucuna takılan ortası delik, pişmiş toprak, tahta, maden veya kemikten yapılmış

tekerlek biçiminde ağırlıktır (Saltuk, 1989; 16). İğın kullanımı günümüzde hala devam etmektedir; fakat taş ya da pişmiş toprak yerine tahta veya kemik ağırşak kullanılmaktadır.

“ *Dokuma yapmak için elde edilen yünün eğrilip ip haline getirilmesi gerekmektedir.* “ (Fazlıoğlu, 2001; 1). Öncelikle yıkanan ve taranarak kabartılan yün 3- 4 cm. çapında bir yöne çevrilerek hafifçe bükülür. Yünün uç kısmı daha ince 1 cm. çapında ince bir şekilde bükülür. Kalın kısım bileğe sarılır; ince kısım ise işaret parmağına sarılır. İşaret parmağına sarılan yünün ucu istenilen incelikte elle bükülerek iğ çubuğı ile ağırşaktan geçirilerek kancaya sarılacak boyda iplik haline getirilir. Ucu, iğ çubuğına bağlanıp tepelik ortasındaki kancaya takılır. Sağ elin baş ve orta parmağı ile diğer el parmakları yardımıyla işaret parmağına sarılı olan yün hafif hafif çekiştirilerek istenilen iplik kalınlığını sağlayacak şekilde 10- 15 cm. boyunda inceltir. (Bu inceltme çalışması yapılırken iğ ağırlık yapmasın diye kemere ya da koltuk altına sıkıştırılır; oturuluyorsa yere konur). Yün sarılı elin işaret ve orta parmağıyla iplik haline gelmiş bölümden tutulur. İğ, parmakları bitişik düz el ile aynı yöndeki bacağın üst kısmı arasına sıkıştırılarak el boyu aşağıya doğru itilerek döndürülür ve boşluğa bırakılır. Böylece hız kazanarak dönen iğ, inceltilen yünü iplik haline getirir. Kancadan çıkarılan ip ağırşak altına sarılır, ucu kancadan geçirilerek işlem tekrar edilir (Bu bölüm, 18.08.2007 tarihinde Naime Oğuzer ile yapılan kişisel görüşmeden alınmıştır).

İğ, genel olarak ipin sarıldığı bir çubuk ve ağırşaktan oluşur. Yöresel olarak şekil ve isim farklılıkları görülür. Doğı ve Güneydoğı Anadolu Bölgesi’nde ağırşak, iğın üst tarafındadır ve “ İğ ” olarak adlandırılır. Diğer bölgelerde ise ağırşak iğın alt tarafında yer alır. Akdeniz, Ege, Orta Anadolu Bölgeleri ve Trakya’ da “ Kirmen “ ; Karadeniz Bölgesi’nde ise “ Eğercek “ olarak adlandırılır. Yine Karadeniz Bölgesi’nde Rumlardan kalma “ Öreke “ adı da kullanılmaktadır.

iĠ

KİRMEN

Ağırşak ile Tezgah Ağırlıkları Arasındaki Fark

Ağırşak, yanlış bir biçimde tezgah ağırlığı olarak bilinmesine karşın kullanım yeri ağısından oldukça farklıdır. Yukarda belirtildiği gibi tezgah ağırlıkları, dokuma sırasında arışları yani çözüğü ipliklerini gergin tutmak için kullanılmaktadırlar. Tepe noktalarında bir veya iki asma deliğine sahiptirler. Bu deliklere önceleri birkaç ip bağlanmıştış. Zamanla tek ip bağlanan bu askı delikleri sayesinde ipler dokuma sırasında gergin tutulmuştur. Alt ve üst kirişlere sahip dikey dokuma tezgahlarının bulunması ile tezgah ağırlıklarının yerini, ipleri hem birbirinden ayrı hem de gergin tutan ağızlık açma çubuğu almıştır. Böylece tezgah ağırlıklarının kullanılması sona ermiştir.

Ağırşak, diskoid biçimli ve ortadan tek deliklidir. Bu deliğe için çubuğu geçirilerek yün eğirme sırasında için dengede durması sağlanmıştış. Farklı materyallerden yapılan ağırşak günümüzde hala yün veya ip eğirmekte kullanılan iğlerin birer parçası olarak varlıklarını sürmektedirler.

SONUÇ

İnsanlığın en eski ihtiyaçlarından olan giyinme ihtiyaı, yüzyıllar içerisinde her dönemde gelişme göstermiştir. Yaşanan bu gelişmeler, dokuma üretimi ve ticaretini zenginleştirmiştir. Hellenistik Dönem ‘de Akdeniz ticaretinde önemli bir yer edinmiş olan Smyrna’da da dokuma üretimi ve ticaretinin yapıldığı görülmektedir. O dönemin dokuma merkezi durumundaki Sardies ile Kral Yolu aracılığı ile ticaret yapıldığı bilinmektedir.

Dokumanın gelişmesiyle, dokuma tezgahlarının da zamanla geliştiğı ve değıştiğı görülmektedir. İlk olarak kullanılan yatay tezgahın arkasından dikey tezgahlar kullanılmaya başlanmıştır. Bu dikey tezgahlar Roma’ya geçmiş ve oradan günümüze kadar devam etmiştir. Dikey tezgahlardan olan ağırlıklı tezgahlarda dokumanın düzgün yapılabilmesi için arışları düz tutmaya yarayan tezgah ağırlıkları kullanılmıştır. Ağırlıklar kullanıldığı için de yapılan dokumalar günümüz dokuma tekniğine ters olarak yukarıdan aşağıya doğru yapılmıştır.

Ağırlıklı dikey dokuma tezgahlarında kullanılan ağırlıklar ve yün eğirmede kullanılan ağırşak, pişmiş topraktan ve farklı materyallerden yapılmaktaydı. Pişmiş toprak ağırşak ve tezgah ağırlıkları, kaba diyebileceğimiz bir kilden ve elde şekillendirilmekteydi. Bazı örneklerde farklı şekil ve harflerden mühürler de görülmektedir. Pişmiş toprak eserler yapımı sırasında farklı kuruma ve pişme küçülmesi göstermektedirler. Bu nedenle tezgah ağırlıklarını aynı ağırlığa getirmek için piştikten sonra kesilerek kullanıldıkları görülmektedir. Tezgah ağırlıkları dokuma işleri dışında mezar hediyesi, ağırlık, balık ve av ağırları ağırlığı olarak da kullanıldıkları anlaşılmıştır.

Bu tez konusu içinde incelenen ağırşak diskoid ve ortadan tek deliklidir. Tezgah ağırlıkları ise genellikle çift veya tek asma deliklidir. Ağırlıklara açılan bu tek ya da çift asma deliğinin amacı, kullanım yerleri ve pişme sırasında oluşabilecek kırılmaları önlemek ve bu amaçla tepelerinin yeterince aşağısından açılmaktadır. Smyrna Agorası, tezgah ağırlıklarının üç tipinin – piramidal, konik, diskoid- bulunduğu Yunan kentlerindendir ki çoğu kentte bu üç tipin hepsi görülmemektedir.

Smyrna Agorası'ndaki kazılarda bulunmuş Hellenistik Dönem bir adet ağırşak ve kırk yedi tezgah ağırlığı bu tezin konusunu oluşturmaktadır. Ağırşak, ortadan tek asma delikli, yıpranmış fakat kırılma görülmemektedir. Kırk yedi tezgah ağırlıklarından on altı tanesi konik; on tanesi piramidal ve yirmi bir tanesi de diskoid formdadır. Konik formdaki üç buluntu tek asma deliğine sahiptir (Kat.No 1, 12, 13). Buluntular içinde on dokuz örnekte kırılma görülmektedir. Bu kırık örneklerden ikisi konik (Kat. No 2, 14), beşi piramidal (Kat. No 20, 21, 22, 24, 26) ve on ikisi diskoid (Kat. No 30, 32, 35, 36, 37, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 47) formdadır. Üç piramidal buluntunun iki asma deliği de kırık durumdadır (Kat. No 21, 22, 24). Bu eserlerin çoğunluğu Kuzey Galeri olmak üzere Batı Stoa ve Avlu- 2 açmasında bulunmuştur.

Agora'da karşılaşılan tezgah ağırlıklarının diğer merkezlerdekilere farkı diskoid formun fazla olmasıdır. Bunun nedeni ise yukarıda açıklanmıştır. Bu tez çalışmasında Agora buluntusu 47 tezgah ağırlığı ve 1 ağırşak incelenmiş olup bunlarla ilgili şuan verilebilecek sonuç, yukarıda belirtilen bölgesel karakterdir.

Kentteki dokumu faaliyetleri ile ilgili bilgiler ve bunlara dayalı yorumlar için kazıların biraz daha ilerlemesi beklenmelidir.

KATALOG

KATALOG

1- Konik Tezgah Ağırlığı (Lev. 8- 9, Res. 8- 8a, Çiz. 1)

Y: 8 cm.

Tavan G: 2.8 cm.

Taban G: 4.3 cm.

Tavan K: 1.3 cm.

Taban K: 3.2 cm.

A: 140 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 20; Syf: 424 (Resimsiz)

Bir asma deliğine sahip bu konik tezgah ağırlığının tavan kısmı yuvarlak, tabanı ise düz fakat köşeleri yuvarlaktır. Açık sarı kille yapılmış bu ağırlık yıpranmış kırılma görülmemektedir.

2- Konik Tezgah Ağırlığı (Lev. 10- 11, Res. 9-9a, Çiz. 2)

Y: 7.6 cm.

Tavan G: 3.5 cm.

Taban G: 4.6

Tavan K: 2 cm.

Taban K: 4 cm.

A: 160 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 19; Syf: 424 (Resimsiz)

Tepeye yakın iki asma deliğine sahip, yuvarlak tavanlı konik tezgah ağırlığıdır. Turuncu renkte kille yapılmış olan bu ağırlık hem yıpranmış hem de taban kısmından kırılmaya uğramıştır.

3- Konik Tezgah Ağırlığı (Lev. 12- 13, Res. 10- 10a, Çiz. 3)

Y: 10 cm.

Tavan G: 3 cm.

Taban G: 5.1 cm.

Tavan K: 1 cm.

Taban K: 2 cm.

A: 220 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 18; Syf: 424 (Resimsiz)

İki asma delikli, yuvarlak tavanlı ve düze yakın tabana sahip konik ağırlık.

Açık sarı kille yapılmış bu ağırlığın taban kenarları hafif yuvarlak ve yıpranmış fakat kırılma görülmemektedir.

4- Konik Tezgah Ağırlığı (Lev. 14- 15, Res. 11- 11a, Çiz. 4)

Y: 11 cm.

Tavan G: 3.3 cm.

Taban G: 5.5 cm.

Tavan K: 1 cm.

Taban K: 3 cm.

A: 240 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 13; Syf: 424 (Resimsiz)

İki asma delikli, yuvarlak tavanlı ve düze yakın tabana sahip konik ağırlık.

Turuncu kille yapılmış üzerine belki açık sarı astar sürülmüş bu ağırlığın taban kenarları hafif yuvarlak ve yıpranmış fakat kırılma görülmemektedir.

5- Konik Tezgah Ağırlığı (Lev. 16- 17, Res. 12- 12a, Çiz. 5)

Y: 10.6 cm.

Tavan G: 3.3 cm.

Taban G: 5.8 cm.

Tavan K: 1.3 cm.

Taban K: 2.6 cm.

A: 240 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 12; Syf: 424 (Resimsiz)

İki asma delikli, yuvarlak tavanlı ve düze yakın tabana sahip konik ağırlık. Turuncu kille yapılmış bu ağırlığın taban kenarları hafif yuvarlak ve yıpranmış fakat kırılma görülmemektedir.

6- Konik Tezgah Ağırlığı (Lev. 18- 19, Res. 13- 13a, Çiz. 6)

Y: 10.6 cm.

Tavan G: 3.6 cm.

Taban G: 5.4 cm.

Tavan K: 1 cm.

Taban K: 3 cm.

A: 220 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 14; Syf: 424 (Resimsiz)

İki asma delikli, yuvarlak tavanlı ve düze yakın tabana sahip konik ağırlık. Turuncu kille yapılmış bu ağırlığın taban kenarları hafif yuvarlak ve yıpranmış fakat kırılma görülmemektedir.

7- Konik Tezgah Ağırlığı (Lev. 20- 21, Res. 14- 14a, Çiz. 7)

Y: 10.6 cm.

Tavan G: 3.3 cm.

Taban G: 5 cm.

Tavan K: 1.3 cm.

Taban K: 3.3 cm.

A: 240 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 11; Syf: 424 (Resimsiz)

İki asma delikli, yuvarlak tavanlı ve düze yakın tabana sahip konik ağırlık. Turuncu/ kırmızı kille yapılmış bu ağırlığın taban kenarları hafif yuvarlak ve yıpranmış fakat kırılma görülmemektedir.

8- Konik Tezgah Ağırlığı (Lev. 22- 23, Res. 15- 15a, Çiz. 8)

Y: 9.9 cm.

Tavan G: 3.5 cm.

Taban G: 4.7 cm.

Tavan K: 1.5 cm.

Taban K: 2.5 cm.

A: 220 gr.

Bul.Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 15; Syf: 424 (Resimsiz)

İki asma delikli, hafif yuvarlak tavanlı ve düze yakın tabana sahip konik ağırlık. Turuncu/ açık sarı kille yapılmış bu ağırlığın taban kenarları hafif yuvarlak ve yıpranmış fakat kırılma görülmemektedir.

9- Konik Tezgah Ağırlığı (Lev. 24- 25, Res. 16- 16a, Çiz. 9)

Y: 11 cm.

Tavan G: 3.6 cm.

Taban G: 5.5 cm.

Tavan K: 1.5 cm.

Taban K: 3.5 cm.

A: 240 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 10; Syf: 424 (Resimsiz)

İki asma delikli, hafif yuvarlak tavanlı ve düze yakın tabana sahip konik ağırlık. Turuncu kille yapılmış bu ağırlığın taban kenarları hafif yuvarlak ve yıpranmış fakat kırılma görülmemektedir.

10- Konik Tezgah Ağırlığı (Lev. 26- 27, Res. 17- 17a, Çiz. 10)

Y: 10.9 cm.

Tavan G: 3.6 cm.

Taban G: 5 cm.

Tavan K: 1.6 cm.

Taban K: 3.5 cm.

A: 250 gr.

Bul.Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 8; Syf: 424 (Resimsiz)

İki asma delikli, yuvarlak tavanlı ve düze yakın tabana sahip konik ağırlık. Turuncu kille yapılmış bu ağırlık yıpranmış ve tavan kenarında ufak bir kırılma görülmektedir.

11- Konik Tezgah Ağırlığı (Lev. 28- 29, Res. 18- 18a, Çiz. 11)

Y: 10.6 cm.

Tavan G: 3.2 cm.

Taban G: 4 cm.

Tavan K: 2.2 cm.

Taban K: 3.8 cm.

A: 290 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 9; Syf: 424 (Resimsiz)

İki asma delikli, yuvarlak tavanlı ve düze yakın tabana sahip konik ağırlık. Turuncu kille yapılmış belki açık sarı astarlanmış bu ağırlık yıpranmış ve tavan kenarında ufak ve taban kenarında kırılma görülmektedir.

12- Konik Tezgah Ağırlığı (Lev. 30- 31, Res. 19- 19a, Çiz. 12)

Y: 14.3 cm.

Tavan G: 4.2 cm.

Taban G: 5.3. cm.

Tavan K: 3.5 cm.

Taban K: 3 cm.

A: 520 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 2; Syf: 424 (Resimsiz)

Tavana yakın bir asma deliğine sahip bu konik tezgah ağırlığının tavan ve tabanı düz fakat köşeleri hafif yuvarlak konik ağırlık. Turuncu kille yapılmış bu ağırlık yıpranmış fakat kırılma görülmemektedir.

13- Konik Tezgah Ağırlığı (Lev. 32- 33, Res. 20- 20a, Çiz. 13)

Y: 13.8 cm.

Tavan G: 3.1 cm.

Taban G: 5.3 cm.

Tavan K: 2.5 cm.

Taban K: 3.5 cm.

A: 560 gr.

Bul.Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 1; Syf: 424; Fig.54

Bir asma deliğine sahip bu konik tezgah ağırlığının tavan ve tabanı düz fakat köşeleri yuvarlak konik ağırlık. Turuncu kille yapılmış bu ağırlık yıpranmış fakat kırılma görülmemektedir.

14-Konik Tezgah Ağırlığı (Lev. 34- 35, Res. 21- 21a, Çiz. 14)

Y: 13 cm.

Tavan G: 3.5 cm.

Taban G. 4.6 cm.

Tavan K: 2.8 cm.

Taban K:6 cm.

A: 350 gr.

Bul. Yeri: Yeri Bilinmiyor

İki asma deliğine sahip konik ağırlık. Turuncu kille yapılmış belki gri astarlanmış bu ağırlık yıpranmış ve kırılma görülmektedir.

15- Konik Tezgah Ağırlığı (Lev. 36- 37, Res. 22- 22a, Çiz. 15)

Y: 7.1 cm.

Tavan G: 2.5 cm.

Taban G: 3.6 cm.

Tavan K: 1 cm.

Taban K: 3.6 cm.

A: 120 gr.

Bul. Yeri: I.J.16.17 kasa 1021

İki asma delikli, düz taban ve kenarları yuvarlak konik ağırlık. Kırmızı kille yapılmış bu ağırlık yıpranmış fakat kırılma görülmemektedir.

16- Konik Tezgah Ağırlığı (Lev. 38- 39, Res. 23- 23a, Çiz. 16)

Y: 8.5 cm.

Tavan G: 2.8 cm.

Taban G: 3.5 cm.

Tavan K: 1.5 cm.

Taban K: 3 cm.

A: 150 gr.

Bul. Yeri: Batı Stoa

İki asma delikli, düze yakın taban ve tavan, hafif yuvarlak kenarlara sahip konik ağırlık. Turuncu kille yapılmış bu ağırlık yıpranmış fakat kırılma görülmemektedir.

17- Piramidal Tezgah Ağırlığı (Lev. 40- 41, Res. 24- 24a, Çiz. 17)

Y: 3.4 cm.

Tavan G: 1.9cm.

Taban G: 2.6 cm.

Tavan K: 8 cm.

Taban K: 1.1cm.

A: 20 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 21; Syf: 425; Fig.55

İki asma delikli, tavan ve tabanı düze yakın ve kenarları hafif yuvarlak olan piramidal ağırlık. Turuncu kille yapılmış belki açık sarı astarlanmış bu ağırlık yıpranmış fakat kırılma görülmemektedir.

18-. Piramidal Tezgah Ağırlığı (Lev. 42- 43, Res. 25- 25a, Çiz. 18)

Y: 8.6 cm.

Tavan G: 3 cm.

Taban G: 5.3 cm.

Tavan K: 1.6 cm.

Taban K: 2.8 cm.

A: 160 gr.

Bul.Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 16; Syf: 425 (Resimsiz)

İki asma delikli, tavan ve tabanı düz fakat kenarları hafif yuvarlak, tabana doğru belirgin bir genişlemeye sahip piramidal ağırlık. Turuncu kille yapılmış belki açık sarı astarlanmış bu ağırlık yıpranmış fakat kırılma görülmemektedir.

19- Piramidal Tezgah Ağırlığı (Lev. 44- 45, Res. 26- 26a, Çiz. 19)

Y: 8.5 cm.

Tavan G: 3 cm.

Taban G: 3.8 cm.

Tavan K: 2 cm.

Taban K: 4.1 cm.

A: 200 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 7; Syf: 425 (Resimsiz)

İki asma delikli, tavan ve tabanı düz fakat kenarları hafif yuvarlak piramidal ağırlık. Turuncu kille yapılmış bu ağırlık yıpranmış fakat kırılma görülmemektedir.

20- Piramidal Tezgah Ağırlığı (Lev. 46- 47, Res. 27- 27a, Çiz. 20)

Y: 10.7 cm.

Tavan G: 2.9 cm.

Taban G: 4.3 cm.

Tavan K: 2.9 cm.

Taban K: 4.7 cm.

A: 300 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 6; Syf: 425 (Resimsiz)

İki asma delikli, tavan düz fakat kenarları hafif yuvarlak piramidal ağırlık. Turuncu kille yapılmış belki açık sarı astarlanmış bu ağırlık yıpranmış ve taban kısmında kırılma görülmektedir.

21- Piramidal Tezgah Ağırlığı (Lev. 48- 49, Res. 28- 28a, Çiz. 21)

Y: 13.2 cm.

Tavan G: 5.3 cm.

Taban G: 7.3 cm.

Tavan K: 3.3 cm.

Taban K: 6 cm.

A: 660 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 4; Syf: 425 (Resimsiz)

İki asma delikli, taban kısmı düz ve kenarı yuvarlak piramidal ağırlık. Turuncu kille yapılmış bu ağırlık yıpranmış; taban kenarında ve asma deliklerinin olduğu tepe noktasında kırılmalar görülmektedir.

22- Piramidal Tezgah Ağırlığı (Lev. 50- 51, Res. 29- 29a, Çiz. 22)

Y: 8.6 cm.

Tavan G: 4.4 cm.

Taban G: 5.9 cm.

Tavan K: 1.8 cm.

Taban K: 3.2 cm.

A: 220 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 17; Syf: 426 (Resimsiz)

İki asma delikli, taban kısmı düz ve kenarı yuvarlak piramidal ağırlık. Turuncu kille yapılmış bu ağırlık yıpranmış ve asma deliklerinin olduğu tepe noktasında kırılmalar görülmektedir.

23- Piramidal Tezgah Ağırlığı (Lev. 52- 53, Res. 30- 30a, Çiz. 23)

Y: 6.5 cm.

Tavan G: 2 cm.

Taban G: 3.4 cm.

Tavan K: 1.3 cm.

Taban K: 3.1 cm.

A: 110 gr.

Bul. Yeri: I.J.16.17 kasa 1021

İki asma delikli, taban kısmı düz ve kenarı yuvarlak piramidal ağırlık. Turuncu kille yapılmış belki açık sarı astarlanmış bu ağırlık yıpranmış fakat

kırılma görülmemektedir.

24- Piramidal Tezgah Ağırlığı (Lev. 54- 55, Res. 31- 31a, Çiz. 24)

Y: 6.6 cm.

Tavan G: 2.6 cm.

Taban G: 3.5 cm.

Tavan K: 1.5 cm.

Taban K: 3.4 cm.

A: 100 gr.

Bul. Yeri: Avlu- 2 Açması

İki asma delikli, taban kısmı düz ve kenarı yuvarlak piramidal ağırlık. Turuncu kille yapılmış bu ağırlık yıpranmış ve asma deliklerinin olduğu tepe noktasında kırılmalar görülmektedir.

25- Piramidal Tezgah Ağırlığı (Lev. 56- 57, Res. 32- 32a, Çiz. 25)

Y: 6 cm.

Tavan G: 2.5 cm.

Taban G: 3.5 cm.

Tavan K: 1.5 cm.

Taban K: 2 cm.

A: 80 gr.

Bul. Yeri: I.J.17 kasa 1028

İki asma delikli, düze yakın taban ve tabana sahip piramidal ağırlık. Turuncu kille yapılmış belki açık sarı astarlanmış bu ağırlık yıpranmış fakat kırılma görülmemektedir.

26- Piramidal Tezgah Ağırlığı (Lev. 58- 59, Res. 33- 33a, Çiz. 26)

Y: 8.5 cm.

Tavan G: 3.7 cm.

Taban G: 4.3 cm.

Tavan K: 1.2 cm.

Taban K: 4.1 cm.

A: 140 gr.

Bul. Yeri: Yeri Bilinmiyor

İki asma deliğine sahip piramidal ağırlık. Turuncu kille yapılmış belki açık sarı astarlanmış bu ağırlık yıpranmış; tavan ve taban kısmında kırılma görülmektedir.

27- Diskoid Tezgah Ağırlığı (Lev. 60- 61, Res. 34- 34a, Çiz. 27)

Y: 3.3 cm.

G: 3.2 cm.

K: 1.2 cm.

A: 20 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 41; Syf: 425 (Resimsiz)

İki asma delikli, düzgün çevreli diskoid ağırlık. Açık sarı/ gri kille yapılmış bu ağırlık yıpranmış fakat kırılma görülmemektedir.

28- Diskoid Tezgah Ağırlığı (Lev. 62- 63, Res. 35- 35a, Çiz. 28)

Ç: 4.2 cm.

K: 2.2. cm.

A: 40 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 35; Syf: 425; Fig. 56

İki asma delikli, pütürlü çevre ve görünümüne sahip diskoid ağırlık. Açık sarı kille yapılmış bu ağırlık yıpranmış fakat kırılma görünmemektedir.

29- Diskoid Tezgah Ağırlığı (Lev. 64- 65, Res. 36- 36a, Çiz. 29)

Y: 3.9 cm.

G: 3.8 cm.

K: 2 cm.

A: 30 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 40; Syf: 425 (Resimsiz)

İki asma delikli, düzgün çevreli diskoid ağırlık. Açık sarı kille yapılmış bu

Ağırlık yıpranmış fakat kırılma görülmemektedir. Merkezde kazınarak yapılmış damga görünmektedir.

30- Diskoid Tezgah Ağırlığı (Lev. 66- 67, Res. 37- 37a, Çiz. 30)

Y: 3.7 cm.

G: 3.5 cm.

K: 1.8 cm.

A: 30 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 39; Syf: 425 (Resimsiz)

İki asma delikli, düzgün çevreli ve düz bir tavana sahip diskoid ağırlık. Turuncu/ kırmızı kille yapılmış bu ağırlık yıpranmış fakat kırılma görülmemektedir.

31- Diskoid Tezgah Ağırlığı (Lev. 68- 69, Res. 38- 38a, Çiz. 31)

Y: 4.2 cm.

G: 4.3 cm.

K: 1.2 cm.

A: 30 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 36; Syf: 425 (Resimsiz)

İki asma delikli, hafif pütürlü çevre ve görünümüne sahip diskoid ağırlık. Açık sarı kille yapılmış belki açık sarı astarlanmış bu ağırlık yıpranmış fakat kırılma görülmemektedir

32- Diskoid Tezgah Ağırlığı (Lev. 70- 71, Res. 39- 39a, Çiz. 32)

Y: 4.8 cm.

G: 5 cm.

K: 2.8 cm.

A: 60 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 29; Syf: 425 (Resimsiz)

İki asma delikli, hafif pütürlü çevre ve görünümüne sahip diskoid ağırlık. Kırmızı kille yapılmış belki yanık izleri taşıyan bu ağırlık yıpranmış ve kırılma görülmektedir.

33- Diskoid Tezgah Ağırlığı (Lev. 72- 73, Res. 40- 40a, Çiz. 33)

Y: 5 cm.

G: 4.8 cm.

K: 2.4 cm.

A: 60 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 28; Syf: 425 (Resimsiz)

İki asma delikli, hafif pütürlü çevre ve görünümüne sahip diskoid ağırlık. Açık sarı kille yapılmış bu ağırlık yıpranmış fakat kırılma görülmemektedir.

34- Diskoid Tezgah Ağırlığı (Lev. 74- 75, Res. 41- 41a, Çiz. 34)

Ç: 4 cm.

K: 2.4 cm.

A: 40 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 34; Syf: 425 (Resimsiz)

İki asma delikli, hafif pütürlü çevre ve görünümüne sahip diskoid ağırlık. Açık sarı/ gri kille yapılmış bu ağırlık yıpranmış fakat kırılma görülmemektedir.

35- Diskoid Tezgah Ağırlığı (Lev. 76- 77, Res. 42- 42a, Çiz. 35)

Y: 5 cm.

G: 3.8 cm.

K: 1.8 cm.

A: 30 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 38; Syf: 425 (Resimsiz)

İki asma delikli, düzgün çevreli diskoid ağırlık. Turuncu/ kırmızı kille yapılmış bu ağırlık yıpranmış ve yarısında kırılma görülmektedir.

36- Diskoid Tezgah Ağırlığı (Lev. 78- 79, Res. 43- 43a, Çiz. 36)

Y: 4.7 cm.

G: 5.8 cm.

K: 2.4 cm.

A: 70 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 32; Syf: 425 (Resimsiz)

İki asma delikli, düzgün çevreli diskoid ağırlık. Turuncu/ kırmızı kille yapılmış bu ağırlık yıpranmış ve kırılma görülmektedir.

37- Diskoid Tezgah Ağırlığı (Lev. 80- 81, Res. 44- 44a, Çiz. 37)

Y: 5.7 cm

G: 5.8 cm.

K: 3.1 cm.

A: 80 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 27; Syf: 425 (Resimsiz)

İki asma delikli, hafif pütürlü çevre ve görünümüne sahip diskoid ağırlık. Açık sarı kille yapılmış bu ağırlık yıpranmış fakat kırılma görülmemektedir.

Merkezde belirgin bir çöküntü görülmektedir.

38- Diskoid Tezgah Ağırlığı (Lev. 82- 83, Res. 45- 45a, Çiz. 38)

Y: 4.8 cm.

G: 5.3 cm.

K: 3.1 cm.

A: 80 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 37; Syf: 425 (Resimsiz)

İki asma delikli, pütürlü çevre ve görünümüne sahip diskoid ağırlık. Turuncu kille yapılmış belki açık sarı astarlanmış bu ağırlık yıpranmış fakat kırılma görülmemektedir.

39- Diskoid Tezgah Ağırlığı (Lev. 84- 85, Res. 46- 46a, Çiz. 39)

Y: 5 cm.

G: 5.4 cm.

K: 2.8 cm.

A: 80 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 26; Syf: 425 (Resimsiz)

İki asma delikli, düzgün görünüm ve çevreye sahip diskoid ağırlık. Açık sarı kille yapılmış bu ağırlık yıpranmış fakat kırılma görülmemektedir.

40- Diskoid Tezgah Ağırlığı (Lev. 86- 87, Res. 47- 47a, Çiz. 40)

Ç: 5.1 cm.

K: 2.9 cm.

A: 80 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 31; Syf: 426 (Resimsiz)

İki asma delikli, düzgün görünüm ve çevreye sahip diskoid ağırlık. Açık sarı/ gri kille yapılmış bu ağırlık yıpranmış fakat kırılma görülmemektedir.

41- Diskoid Tezgah Ağırlığı (Lev. 88- 89, Res. 48- 48a, Çiz. 41)

Y: 5.7 cm.

G: 5 cm.

K: 2.9 cm.

A: 90 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 30; Syf: 426 (Resimsiz)

İki asma delikli, düzgün görünüm ve çevreye sahip diskoid ağırlık. Turuncu/ kırmızı kille yapılmış bu ağırlık yıpranmış ve kırılma görülmektedir.

42- Diskoid Tezgah Ağırlığı (Lev. 90- 91, Res. 49- 49a, Çiz. 42)

Y: 5.8 cm.

G: 7.3 cm.

K: 3.3 cm.

A: 130 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 25; Syf: 426 (Resimsiz)

İki asma delikli, pütürlü görünüm ve çevreye sahip diskoid ağırlık. Açık sarı kille yapılmış bu ağırlık yıpranmış ve kırılma görülmektedir.

43- Diskoid Tezgah Ağırlığı (Lev. 92- 93, Res. 50- 50a, Çiz. 43)

Ç: 7.2 cm.

K: 5.4 cm.

A: 220 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 24; Syf: 426 (Resimsiz)

İki asma delikli, pütürlü görünüm ve çevreye sahip diskoid ağırlık. Açık sarı kille yapılmış bu ağırlık yıpranmış ve kırılma görülmektedir.

44- Diskoid Tezgah Ağırlığı (Lev. 94- 95, Res. 51- 51a, Çiz. 44)

Y: 4.8 cm.

G: 4.6 cm.

K: 1 cm.

A: 20 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 42; Syf: 426 (Resimsiz)

İki asma delikli, pütürlü görünüm ve çevreye sahip diskoid ağırlık. Turuncu kille yapılmış bu ağırlık yıpranmış ve kırılma görülmektedir.

45- Diskoid Tezgah Ağırlığı (Lev. 96- 97, Res. 52- 52a, Çiz. 45)

Y: 4.5 cm.

G: 3.7 cm.

K: 2.3 cm.

A: 40 gr.

Bul. Yeri: Yeri Bilinmiyor

İki asma delikli, pütürlü görünüm ve çevreye sahip diskoid ağırlık. Turuncu kille yapılmış bu ağırlık yıpranmış ve kırılma görülmektedir. Merkezde kazınarak yapılmış damga yeri görülmektedir.

46- Diskoid Tezgah Ağırlığı (Lev. 98- 99, Res. 53- 53a, Çiz. 46)

Ç: 4.5 cm.

K: 3 cm.

A: 60 gr.

Bul. Yeri: Kasa 1112

İki asma delikli, düzgün çevre ve pütürlü görünümüne sahip diskoid ağırlık.

Turuncu kille yapılmış belki açık sarı astarlanmış bu ağırlık yıpranmış; fakat kırılma görülmemektedir.

47- Diskoid Tezgah Ağırlığı (Lev. 100- 101, Res. 54- 54a, Çiz. 47)

Y: 3.5 cm.

G: 4.8 cm.

K: 1.3 cm.

A: 20 gr.

Bul. Yeri: Yeri Bilinmiyor.

İki asma delikli diskoid ağırlık. Turuncu kille yapılmış bu ağırlık diskoid ağırlık parçasıdır, kırılmış bir örnektir.

48- Ağırşak (Lev. 102- 103, Res. 55- 55a, Çiz. 48)

Ç: 6.1 cm.

K: 2.3 cm.

A: 100 gr.

Bul. Yeri: Kuzey Galeri

Yayın: Antouard, 2004. Bul: 33; Syf: 426 (Resimsiz)

Tek ve ortada yer alan asma deliğine sahip ağırşak. Turuncu kille yapılmış belki açık sarı astarlanmış bu ağırşak yıpranmış fakat kırılma görülmemektedir.

LEVHALAR LİSTESİ

LEVHA-1 Harita- 1 İ.Ö. I. Binde (Arkaik, Klasik ve Hellenistik çağlar)

İzmir ve civarı.

LEVHA-2 Resim -2 Agora Çeşmesi.

LEVHA-3 Resim -3 Eski İç Liman.

LEVHA-4 Harita -2 Geç Bizans Çağı'nda (13.yüzyıl) İzmir ve civarı.

LEVHA-5 Resim- 5 Nemesis Arşitravı.

LEVHA-6 Resim- 6 Devlet Agorası.

LEVHA-7 Harita-3 Buluntu Yeri Haritası.

LEVHA-8 Resim-8 Konik Tezgah Ağırlığı (Kat. 1)

LEVHA-9 Resim-8a Konik Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm

LEVHA-10 Resim-9 Konik Tezgah Ağırlığı (Kat. 2)

LEVHA-11 Resim-9a Konik Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm

LEVHA-12 Resim-10 Konik Tezgah Ağırlığı (Kat. 3)

LEVHA-13 Resim-10a Konik Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm

LEVHA-14 Resim-11 Konik Tezgah Ağırlığı (Kat. 4)

LEVHA-15 Resim-11a Konik Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm

LEVHA-16 Resim-12 Konik Tezgah Ağırlığı (Kat. 5)

LEVHA-17 Resim-12a Konik Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm

LEVHA-18 Resim-13 Konik Tezgah Ağırlığı (Kat. 6)

LEVHA-19 Resim-13a Konik Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm

LEVHA-20 Resim-14 Konik Tezgah Ağırlığı (Kat. 7)

LEVHA-21 Resim-14a Konik Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm

LEVHA-22 Resim-15 Konik Tezgah Ağırlığı (Kat. 8)

LEVHA-23 Resim-15a Konik Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm

LEVHA-24 Resim-16 Konik Tezgah Ağırlığı (Kat. 9)

LEVHA-25 Resim-16a Konik Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm

LEVHA-26 Resim-17 Konik Tezgah Ağırlığı (Kat. 10)

LEVHA-27 Resim-17a Konik Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm

LEVHA-28 Resim-18 Konik Tezgah Ağırlığı (Kat. 11)

LEVHA-29 Resim-18a Konik Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm

LEVHA-30 Resim-19 Konik Tezgah Ağırlığı (Kat. 12)

LEVHA-31 Resim-19a Konik Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm

- LEVHA-32** Resim-20 Konik Tezgah Ağırlığı (Kat. 13)
- LEVHA-33** Resim-20a Konik Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-34** Resim-21 Konik Tezgah Ağırlığı (Kat. 14)
- LEVHA-35** Resim-21a Konik Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-36** Resim-22 Konik Tezgah Ağırlığı (Kat. 15)
- LEVHA-37** Resim-22a Konik Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-38** Resim-23 Konik Tezgah Ağırlığı (Kat. 16)
- LEVHA-39** Resim-23a Konik Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-40** Resim-24 Piramidal Tezgah Ağırlığı (Kat. 17)
- LEVHA-41** Resim-24a Piramidal Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-42** Resim-25 Piramidal Tezgah Ağırlığı (Kat. 18)
- LEVHA-43** Resim-25a Piramidal Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-44** Resim-26 Piramidal Tezgah Ağırlığı (Kat. 19)
- LEVHA-45** Resim-26a Piramidal Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-46** Resim-27 Piramidal Tezgah Ağırlığı (Kat. 20)
- LEVHA-47** Resim-27a Piramidal Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-48** Resim-28 Piramidal Tezgah Ağırlığı (Kat. 21)
- LEVHA-49** Resim-28a Piramidal Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-50** Resim-29 Piramidal Tezgah Ağırlığı (Kat. 22)
- LEVHA-51** Resim-29a Piramidal Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-52** Resim-30 Piramidal Tezgah Ağırlığı (Kat. 23)
- LEVHA-53** Resim-30a Piramidal Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-54** Resim-31 Piramidal Tezgah Ağırlığı (Kat. 24)
- LEVHA-55** Resim-31a Piramidal Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-56** Resim-32 Piramidal Tezgah Ağırlığı (Kat. 25)
- LEVHA-57** Resim-32a Piramidal Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-58** Resim-33 Piramidal Tezgah Ağırlığı (Kat. 26)
- LEVHA-59** Resim-33a Piramidal Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-60** Resim-34 Diskoid Tezgah Ağırlığı (Kat. 27)
- LEVHA-61** Resim-34a Diskoid Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-62** Resim-35 Diskoid Tezgah Ağırlığı (Kat. 28)
- LEVHA-63** Resim-35a Diskoid Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-64** Resim-36 Diskoid Tezgah Ağırlığı (Kat. 29)

- LEVHA-65** Resim-36a Diskoid Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-66** Resim-37 Diskoid Tezgah Ağırlığı (Kat. 30)
- LEVHA-67** Resim-37a Diskoid Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-68** Resim-38 Diskoid Tezgah Ağırlığı (Kat. 31)
- LEVHA-69** Resim-38a Diskoid Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-70** Resim- 39 Diskoid Tezgah Ağırlığı (Kat. 32)
- LEVHA-71** Resim-39a Diskoid Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-72** Resim-40 Diskoid Tezgah Ağırlığı (Kat. 33)
- LEVHA-73** Resim-40a Diskoid Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-74** Resim-41 Diskoid Tezgah Ağırlığı (Kat. 34)
- LEVHA-75** Resim-41a Diskoid Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-76** Resim-42 Diskoid Tezgah Ağırlığı (Kat. 35)
- LEVHA-77** Resim-42a Diskoid Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-78** Resim-43 Diskoid Tezgah Ağırlığı (Kat. 36)
- LEVHA-79** Resim-43a Diskoid Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-80** Resim-44 Diskoid Tezgah Ağırlığı (Kat. 37)
- LEVHA-81** Resim-44a Diskoid Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-82** Resim-45 Diskoid Tezgah Ağırlığı (Kat. 38)
- LEVHA-83** Resim-45a Diskoid Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-84** Resim-46 Diskoid Tezgah Ağırlığı (Kat. 39)
- LEVHA-85** Resim-46a Diskoid Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-86** Resim-47 Diskoid Tezgah Ağırlığı (Kat. 40)
- LEVHA-87** Resim-47a Diskoid Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-88** Resim-48 Diskoid Tezgah Ağırlığı (Kat. 41)
- LEVHA-89** Resim-48a Diskoid Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-90** Resim-49 Diskoid Tezgah Ağırlığı (Kat. 42)
- LEVHA-91** Resim-49a Diskoid Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-92** Resim-50 Diskoid Tezgah Ağırlığı (Kat. 43)
- LEVHA-93** Resim-50a Diskoid Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-94** Resim-51 Diskoid Tezgah Ağırlığı (Kat. 44)
- LEVHA-95** Resim-51a Diskoid Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm
- LEVHA-96** Resim-52 Diskoid Tezgah Ağırlığı (Kat. 45)
- LEVHA-97** Resim-52a Diskoid Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm

LEVHA-98 Resim-53 Diskoid Tezgah Ağırlığı (Kat. 46)

LEVHA-99 Resim-53a Diskoid Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm

LEVHA-100 Resim-54 Diskoid Tezgah Ağırlığı (Kat. 47)

LEVHA-101 Resim-54a Diskoid Tezgah Ağırlığı Yandan Görünüm

LEVHA-102 Resim-55 Ağırşak (Kat. 48)

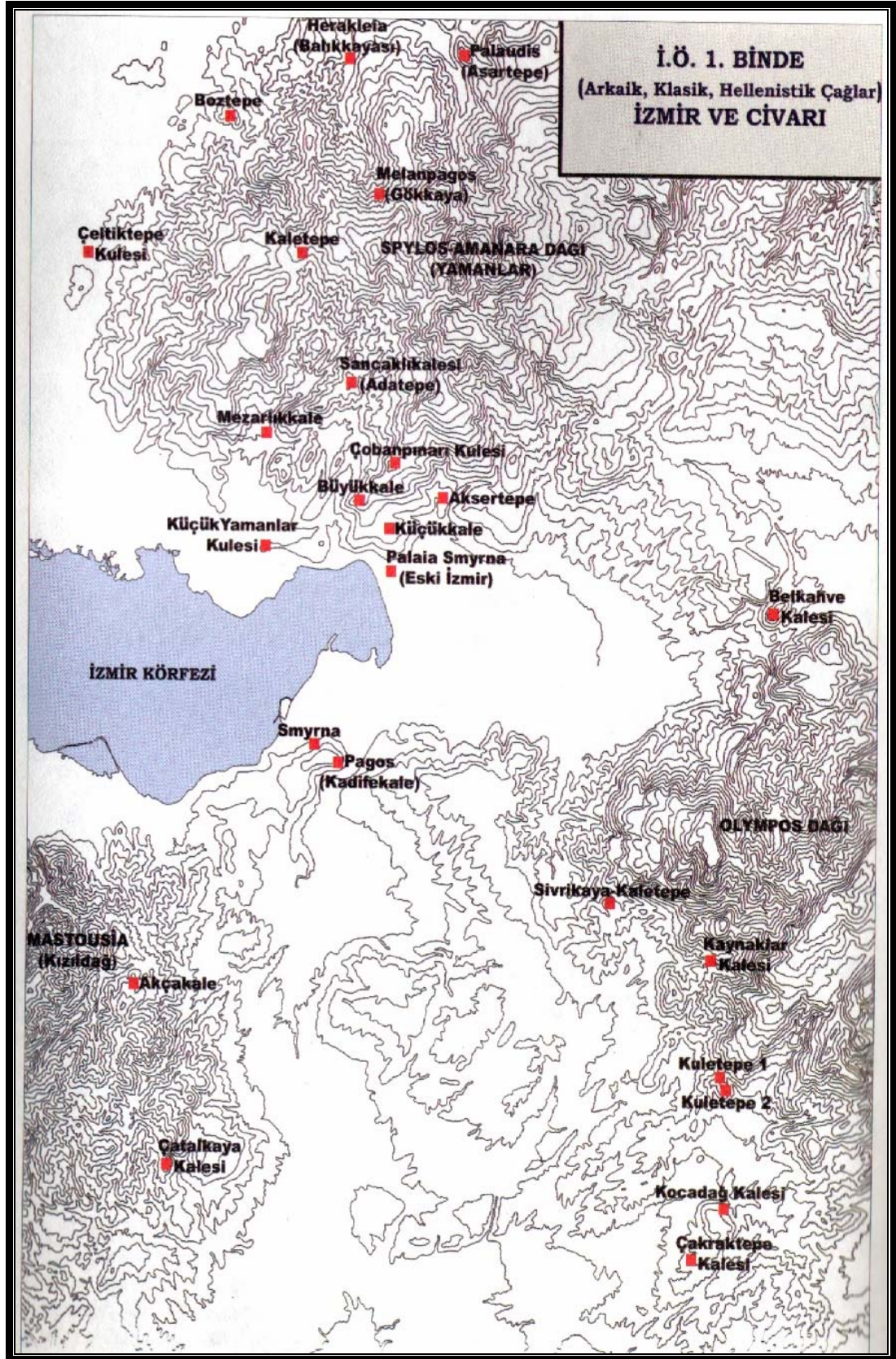
LEVHA-103 Resim-55a Ağırşak Yandan Görünüm

ÇİZİMLER LİSTESİ

- ÇİZİM-1 Katalog-1
- ÇİZİM-2 Katalog-2
- ÇİZİM-3 Katalog-3
- ÇİZİM-4 Katalog-4
- ÇİZİM-5 Katalog-5
- ÇİZİM-6 Katalog-6
- ÇİZİM-7 Katalog-7
- ÇİZİM-8 Katalog-8
- ÇİZİM-9 Katalog-9
- ÇİZİM-10 Katalog-10
- ÇİZİM-11 Katalog-11
- ÇİZİM-12 Katalog-12
- ÇİZİM-13 Katalog-13
- ÇİZİM-14 Katalog-14
- ÇİZİM-15 Katalog-15
- ÇİZİM-16 Katalog-16
- ÇİZİM-17 Katalog-17
- ÇİZİM-18 Katalog-18
- ÇİZİM-19 Katalog-19
- ÇİZİM-20 Katalog-20
- ÇİZİM-21 Katalog-21
- ÇİZİM-22 Katalog-22
- ÇİZİM-23 Katalog-23
- ÇİZİM-24 Katalog-24
- ÇİZİM-25 Katalog-25
- ÇİZİM-26 Katalog-26
- ÇİZİM-27 Katalog-27
- ÇİZİM-28 Katalog-28
- ÇİZİM-29 Katalog-29
- ÇİZİM-30 Katalog-30
- ÇİZİM-31 Katalog-31
- ÇİZİM-32 Katalog-32

ÇİZİM-33	Katalog-33
ÇİZİM-34	Katalog-34
ÇİZİM-35	Katalog-35
ÇİZİM-36	Katalog-36
ÇİZİM-37	Katalog-37
ÇİZİM-38	Katalog-38
ÇİZİM-39	Katalog-39
ÇİZİM-40	Katalog-40
ÇİZİM-41	Katalog-41
ÇİZİM-42	Katalog-42
ÇİZİM-43	Katalog-43
ÇİZİM-44	Katalog-44
ÇİZİM-45	Katalog-45
ÇİZİM-46	Katalog-46
ÇİZİM-47	Katalog-47
ÇİZİM-48	Katalog-48

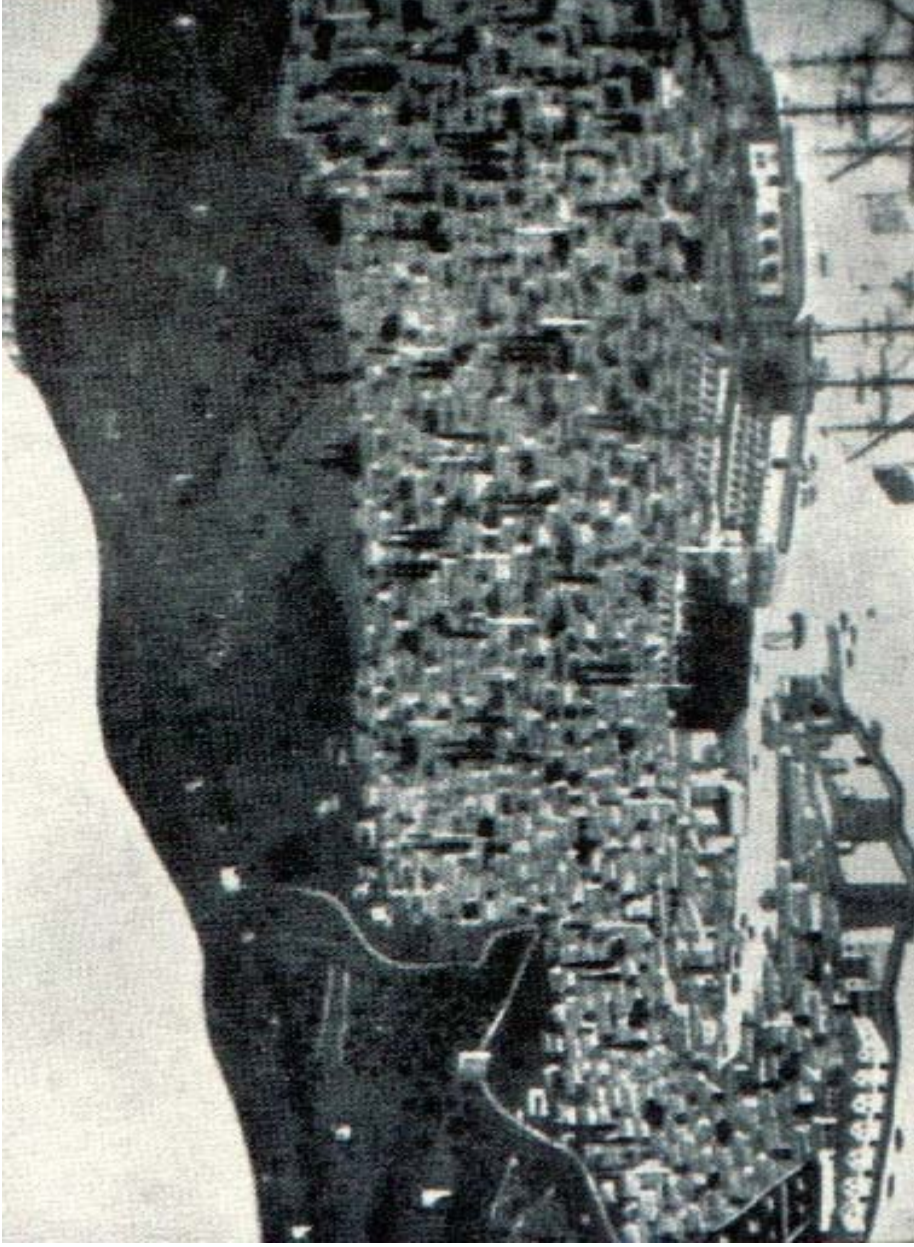
LEVHALAR

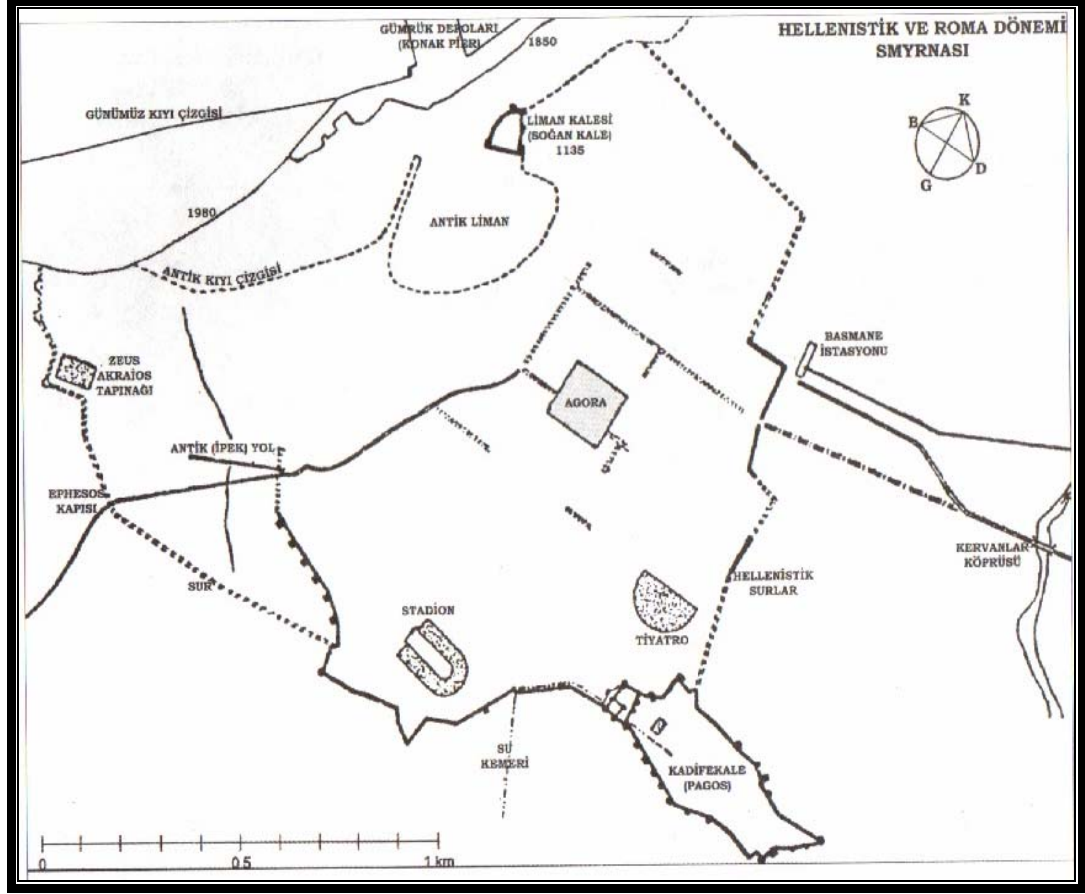
Resim-1 (Doğer, 2006; 194)

Resim-2 Agora Çeşmesi (Doğer, 2006; 181)

Resim-3 Eski İç Liman (Doğer, 2006; 182)

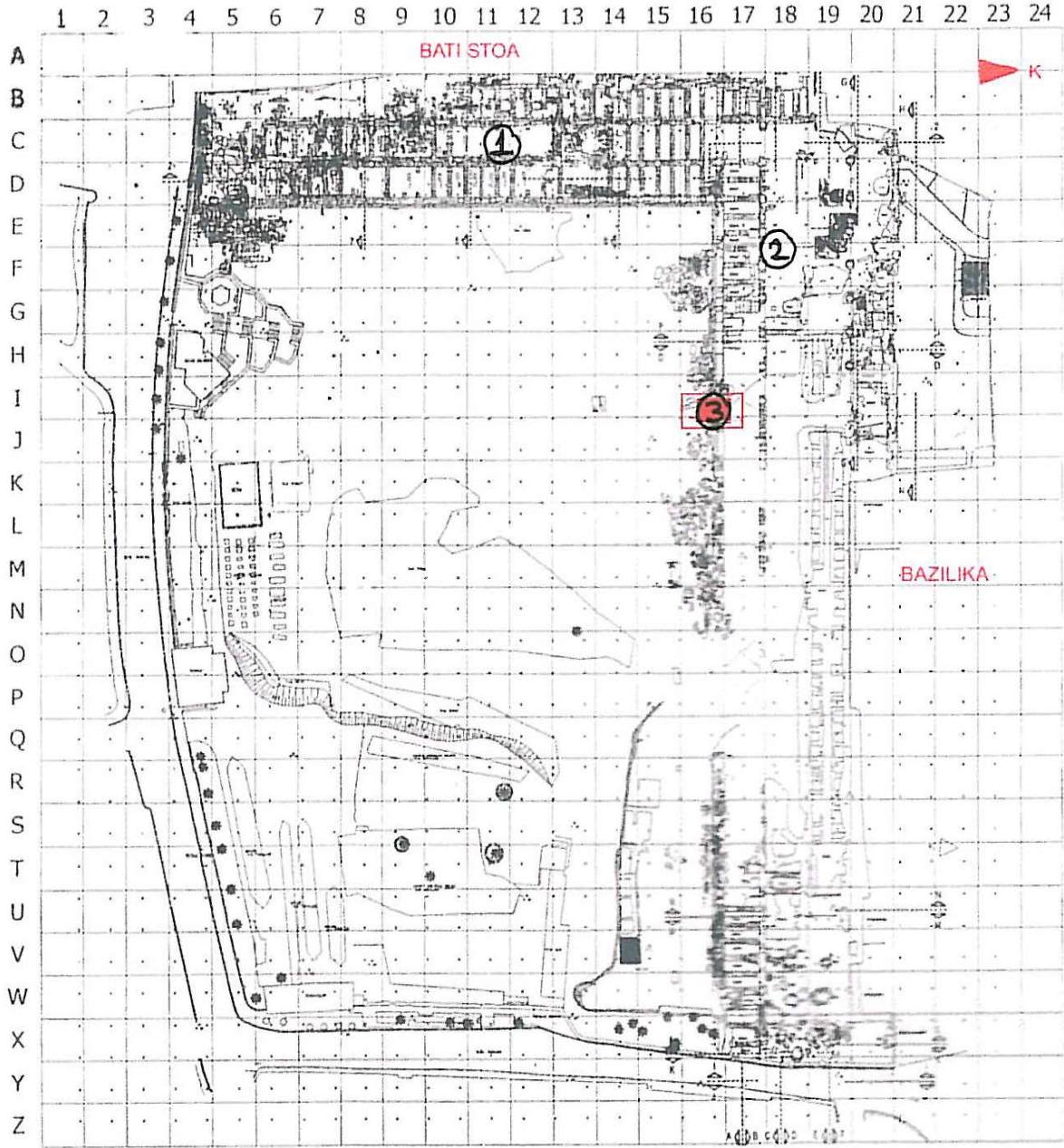
Resim-4 (Doğer, 2006; 195)

Resim-5 Nemesis Arşitravı (Doğer, 2006; 181)

Resim-6 Devlet Agorası (Doğer, 2006; 180)

Resim- 7 Buluntu Yeri Haritası

- 1- Batı Stoa
- 2- Kuzey Galeri
- 3- Avlu-2 Açması

Res.8

Res.8a

Res.9

Res.9a

Res.10

Res.10a

Res.11

Res.11a

LEVHA-17

Res.12a

Res.13

Res.13a

LEVHA-21

Res.14a

Res.15

Res.15a

Res.16

Res.16a

Res.17a

Res.18a

LEVHA-31

Res.19a

LEVHA-32

Res.20

Res.20a

Res.21

Res.21a

Res.22a

LEVHA-38

Res.23

Res.23a

Res.24

Res.24a

Res.25

Res.25a

Res.26

Res.26a

LEVHA-47

Res.27a

LEVHA-48

Res.28

Res.28a

LEVHA-50

Res.29

Res.29a

Res.30

Res.30a

Res.31

Res.31a

Res.32a

Res.33

Res.33a

Res.34

Res.34a

Res.35

Res.35a

Res.36

Res.36a

Res.37a

Res.38

Res.38a

Res.39

Res.39a

Res.40

Res.40a

Res.41

Res.41a

Res.42

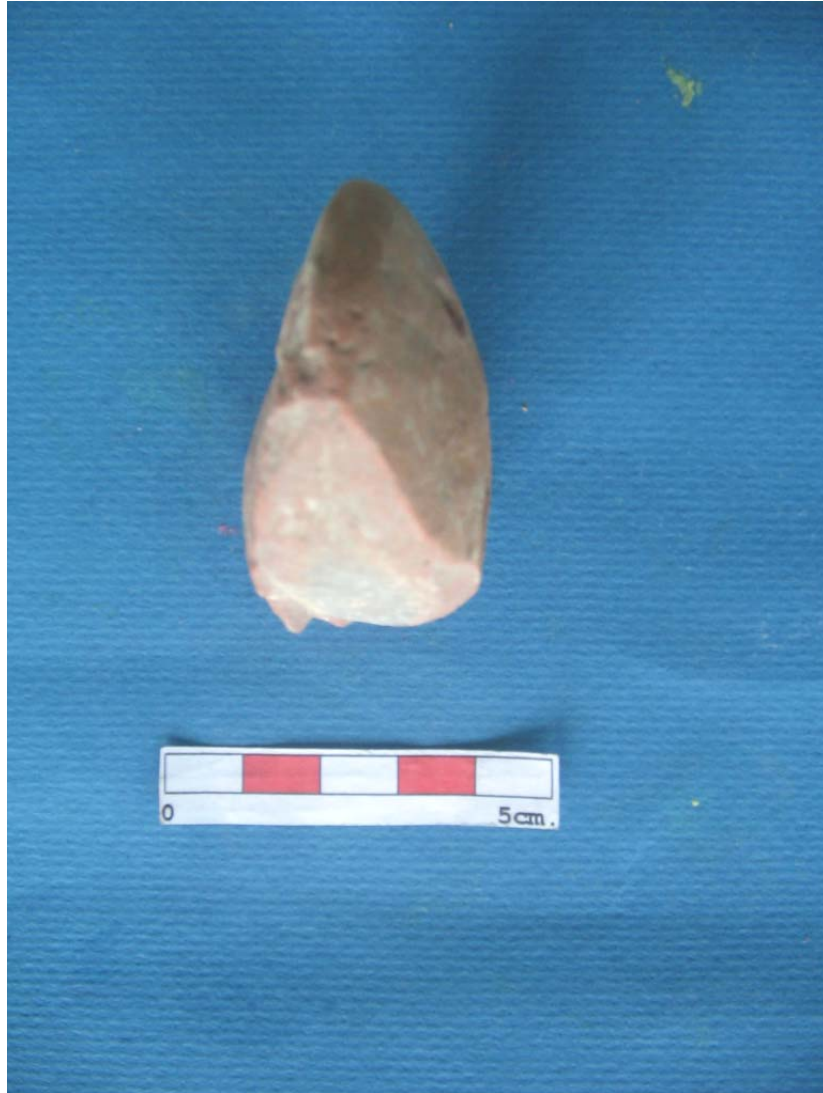
LEVHA-77

Res.42a

Res.43

Res.43a

Res.44

Res.44a

Res.45

Res.45a

Res.46

Res.46a

Res.47

Res.47a

Res.48

Res.48a

Res.49

Res.49a

Res.50

Res.50a

Res.51

Res.51a

Res.52

Res.52a

Res.53

Res.53a

Res.54

Res.54a

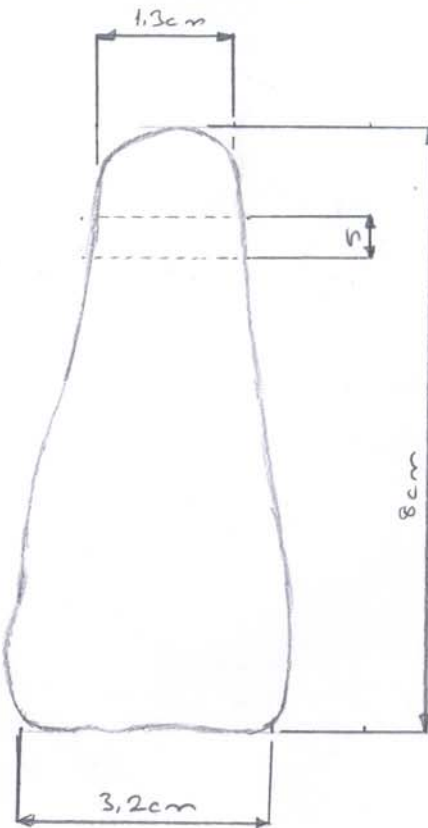
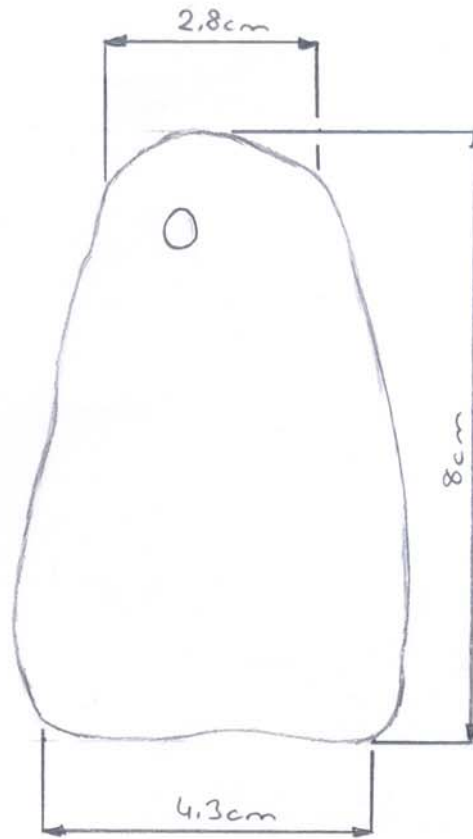
Res.55

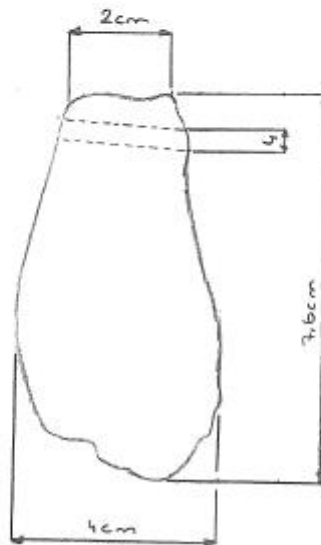
Res.55a

ÇİZİMLER

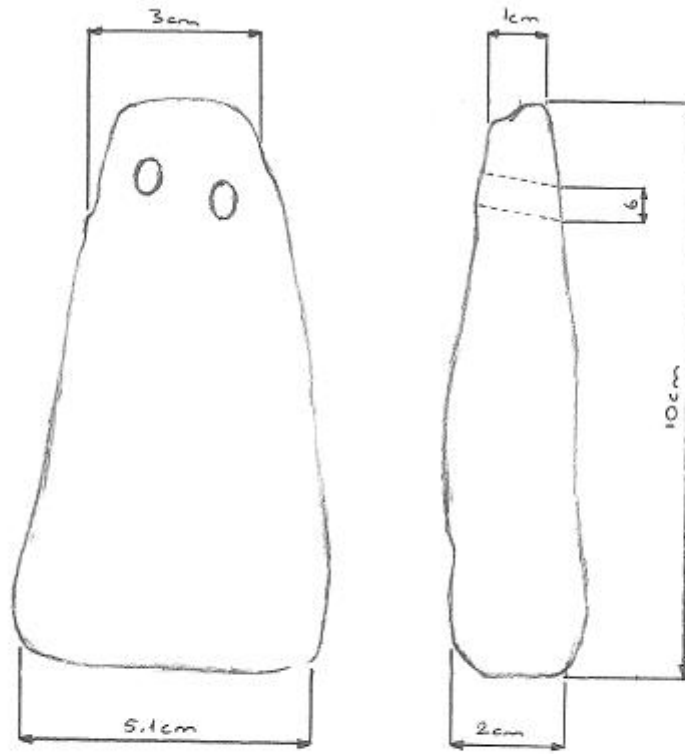
ÇİZİM-1

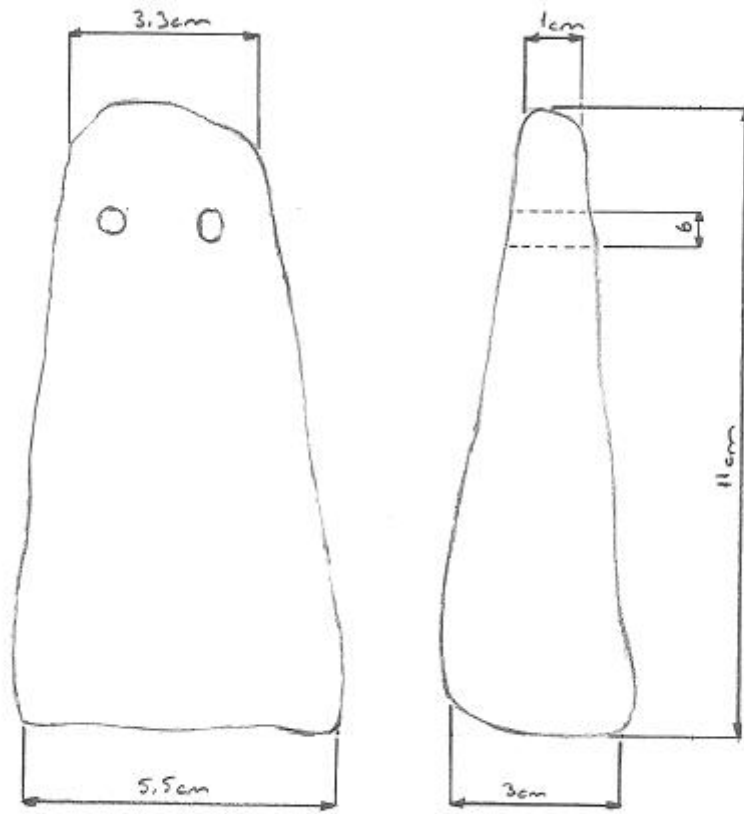
ÇİZİM-2

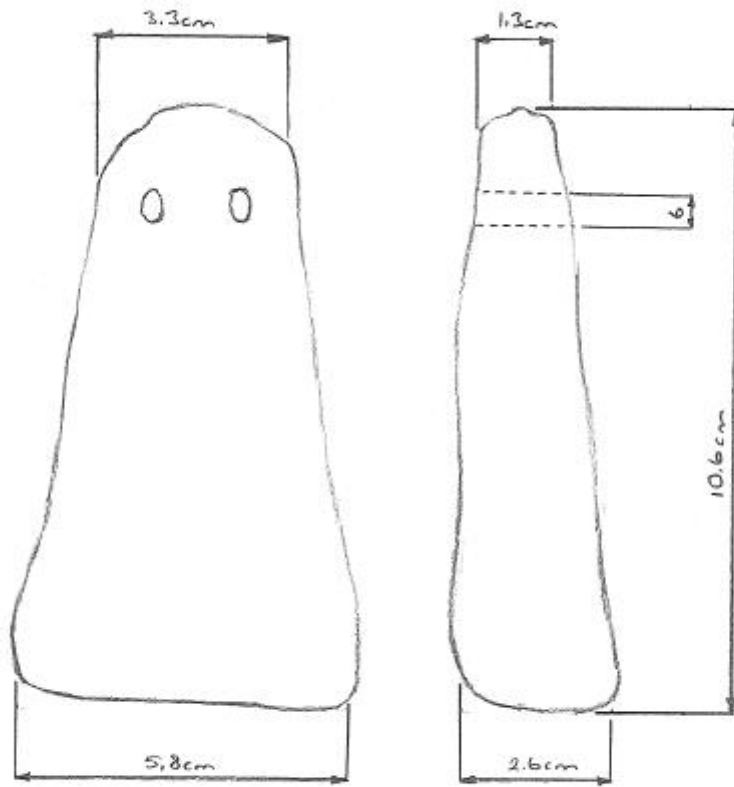
ÇİZİM-3

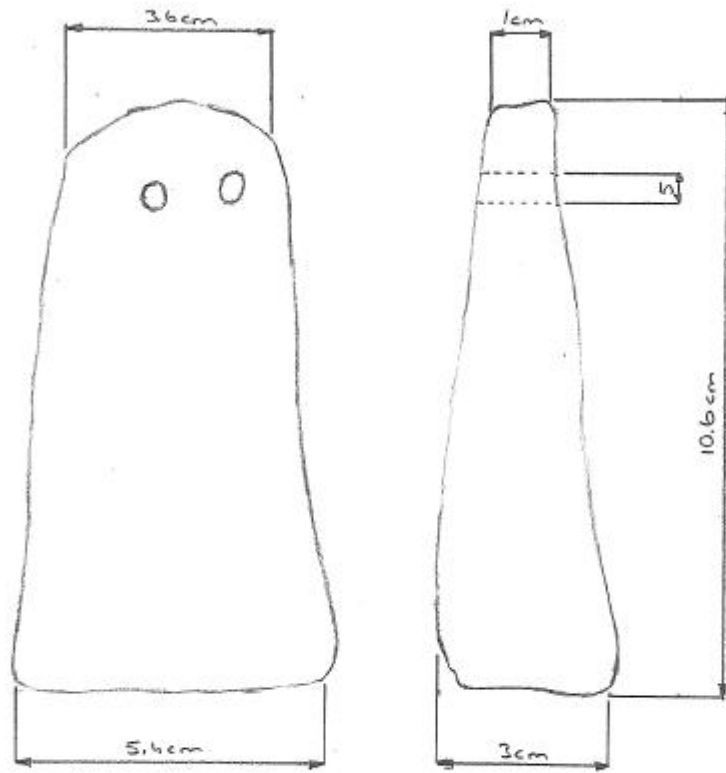
ÇİZİM-4

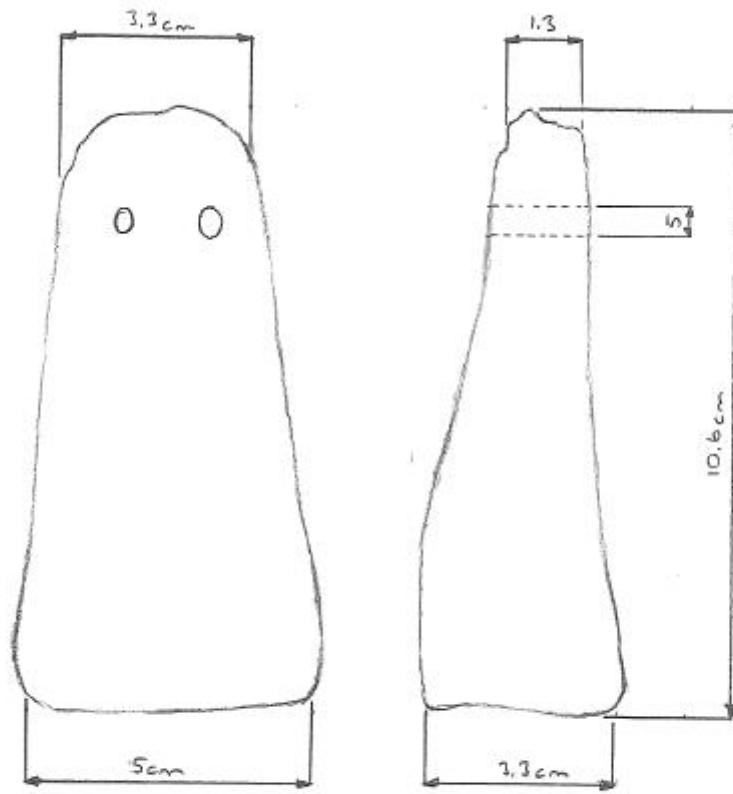
ÇİZİM-5

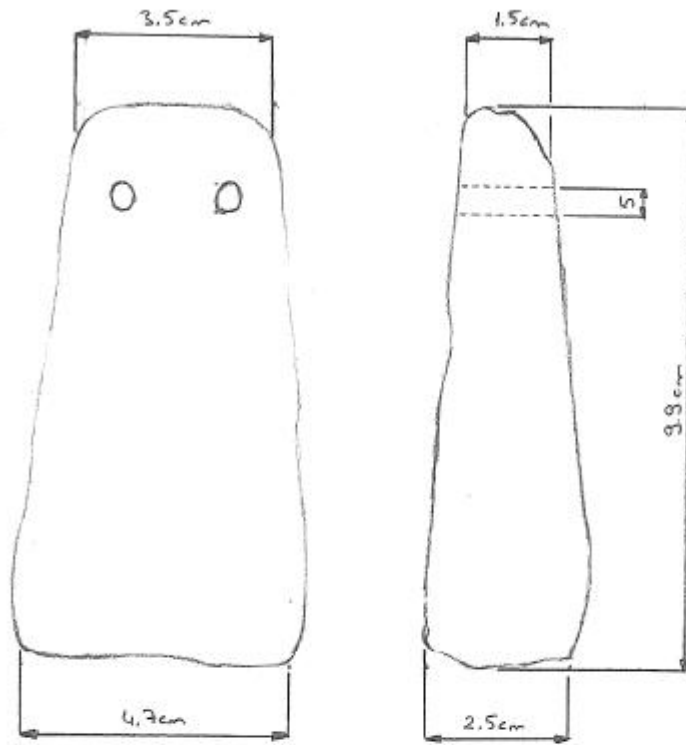
ÇİZİM-6

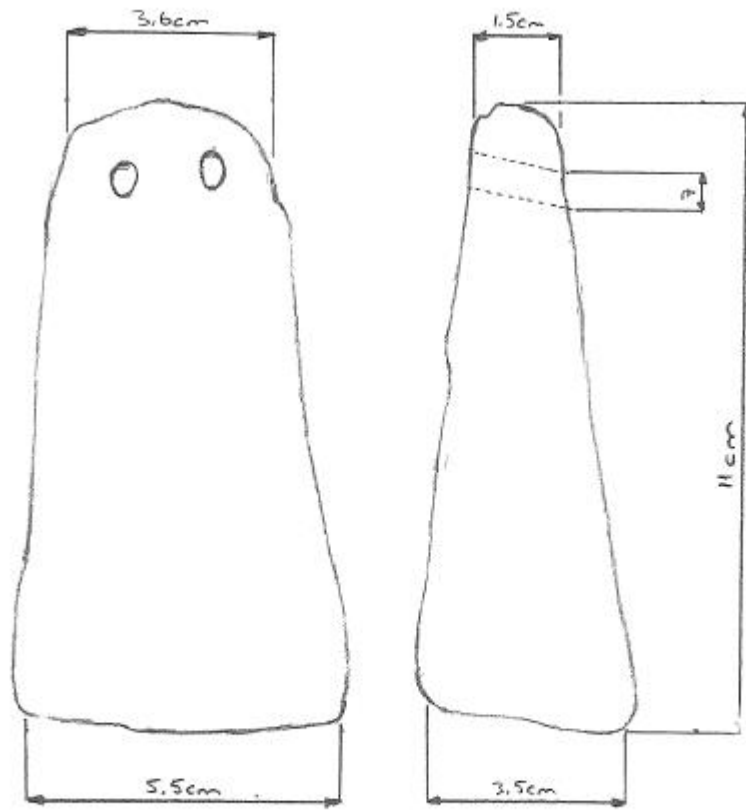
ÇİZİM-7

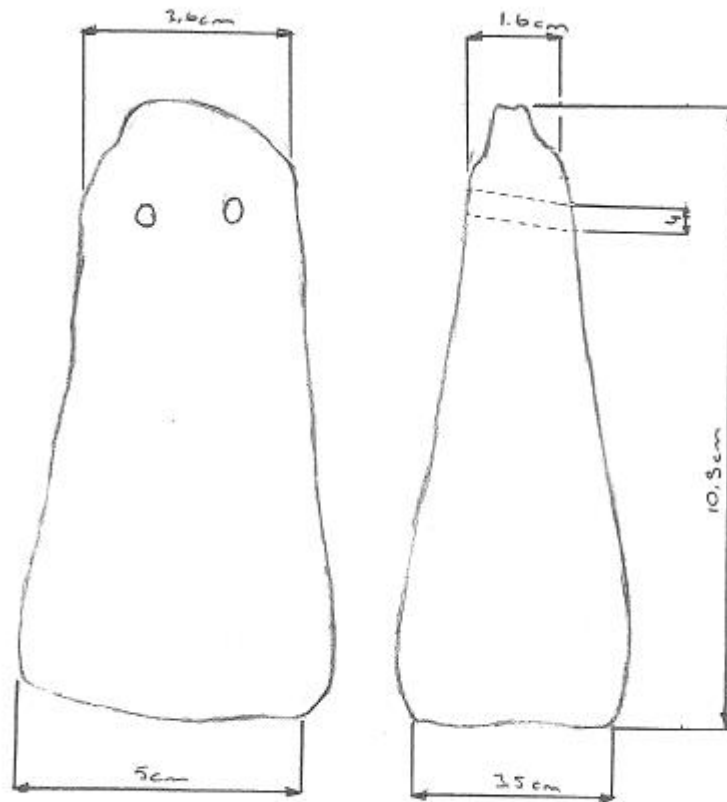

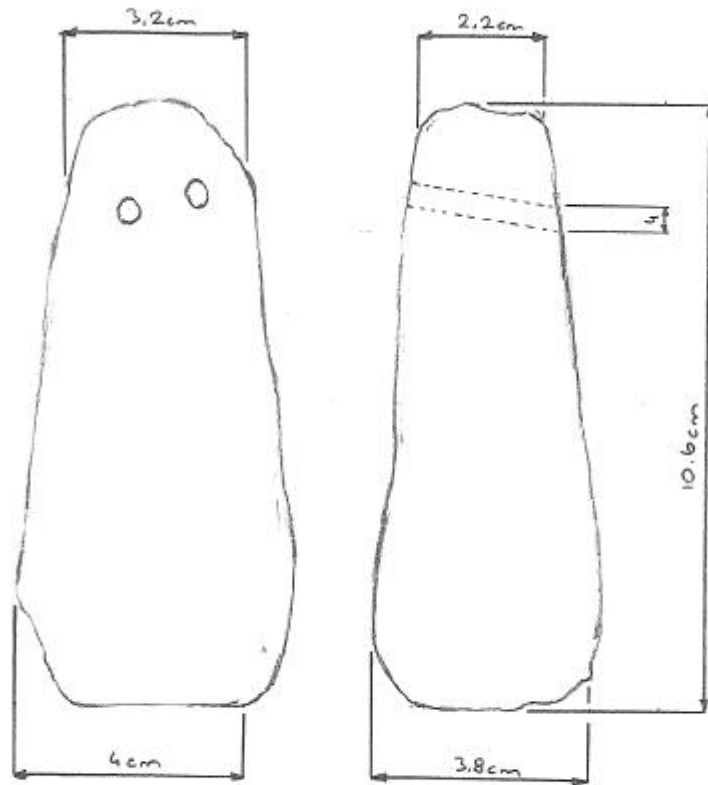
ÇİZİM-8

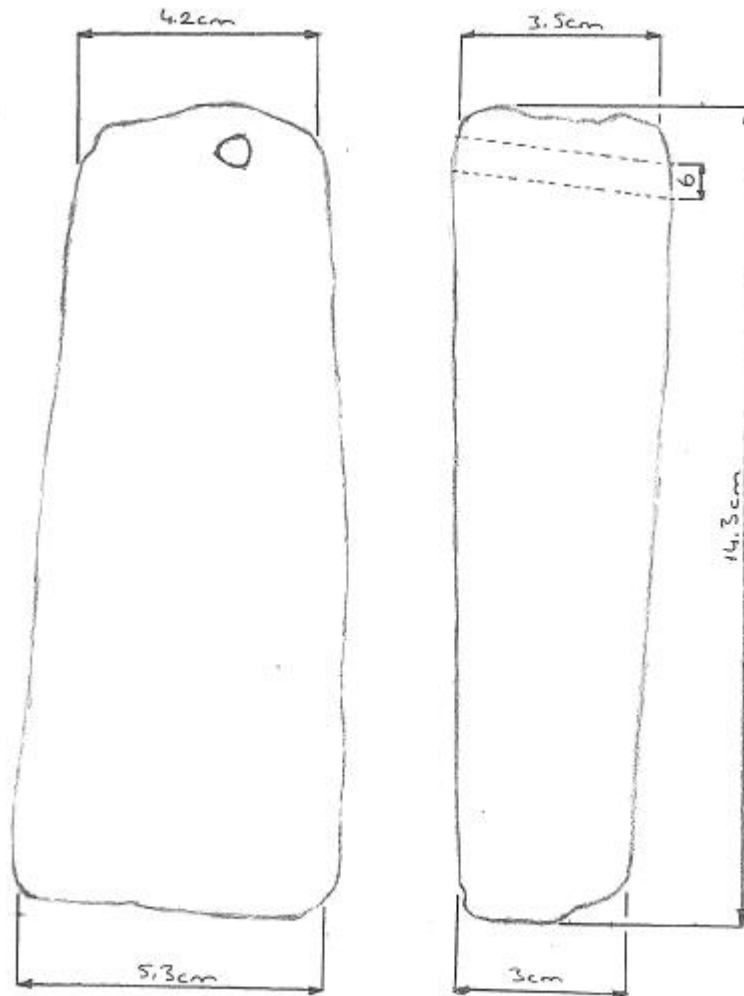

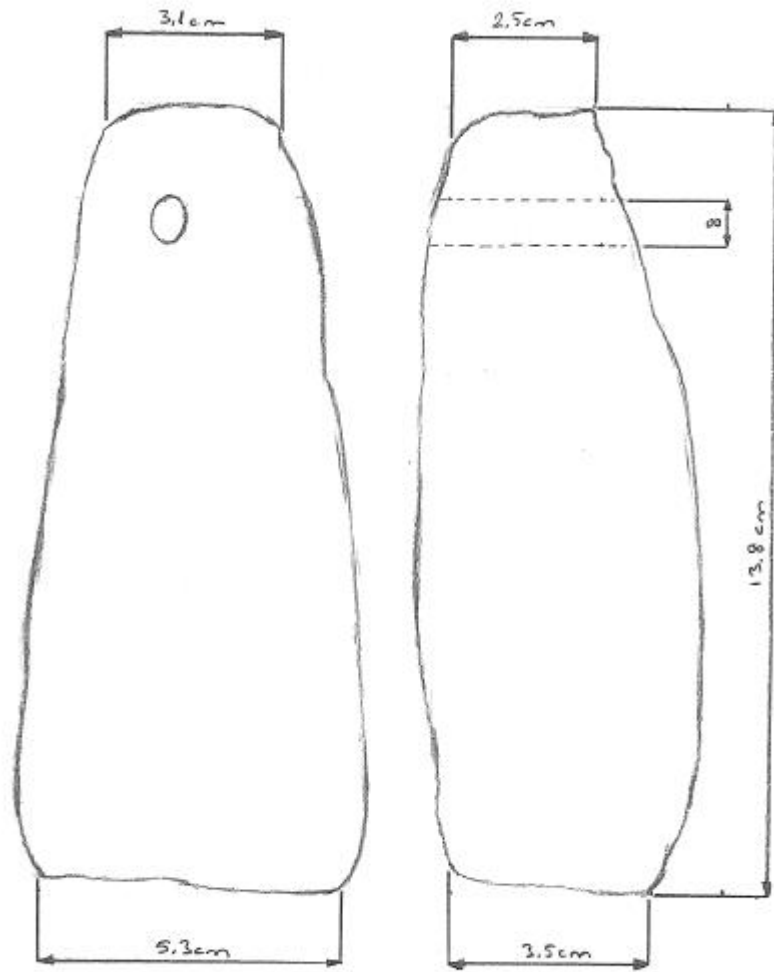
ÇİZİM-9

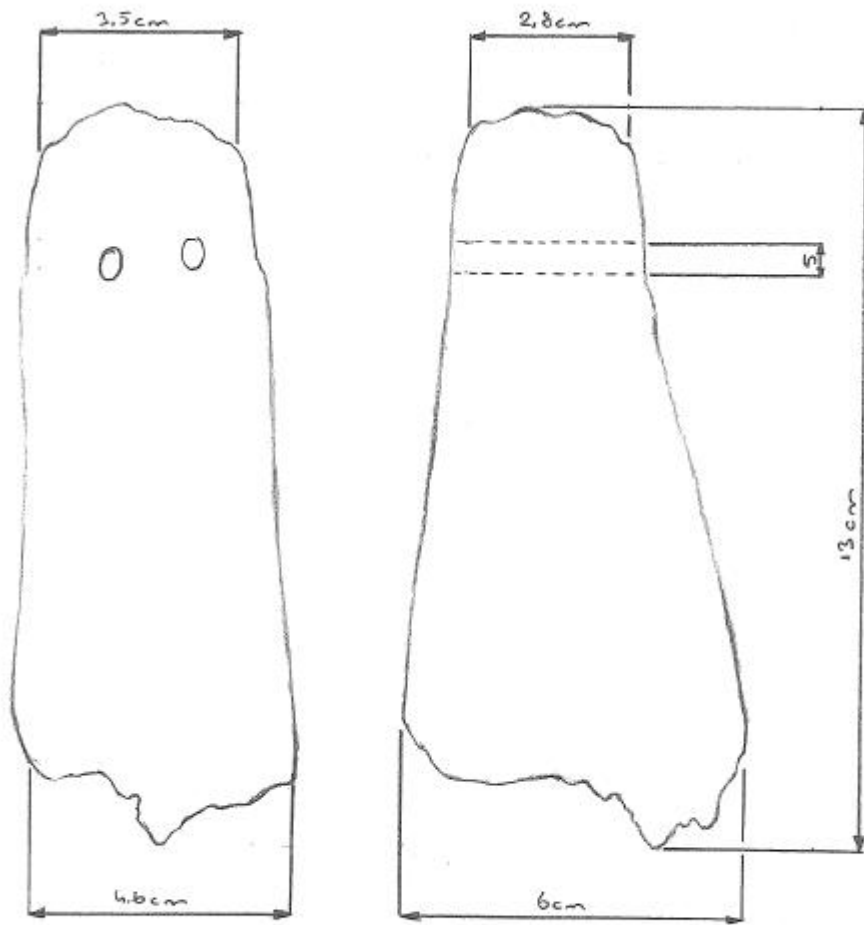

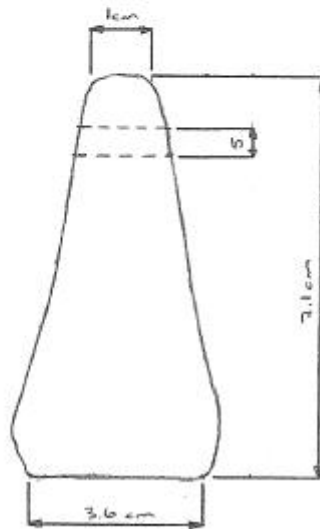
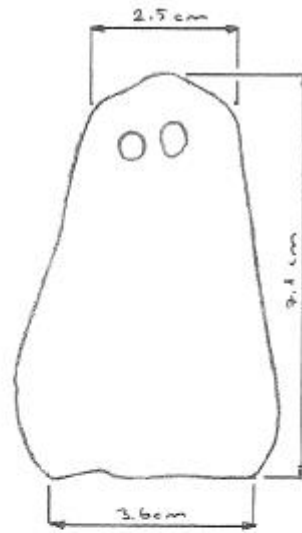

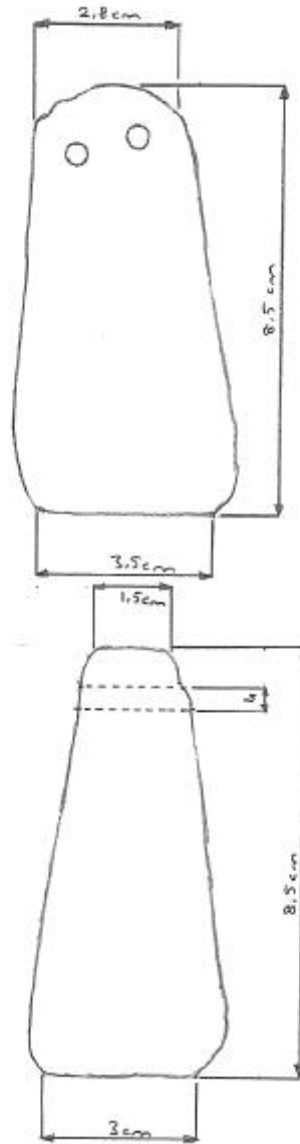

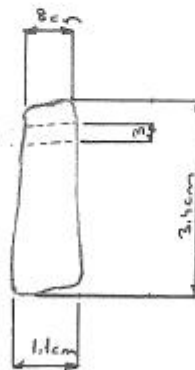
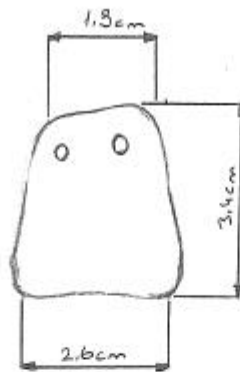

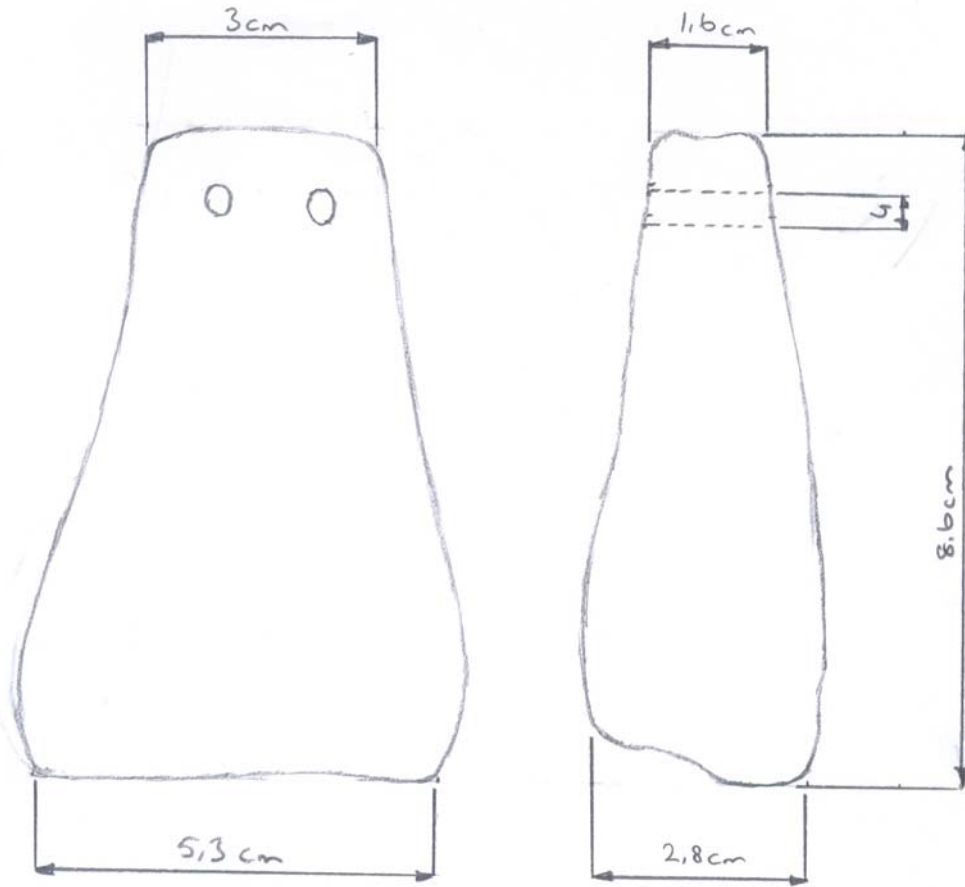

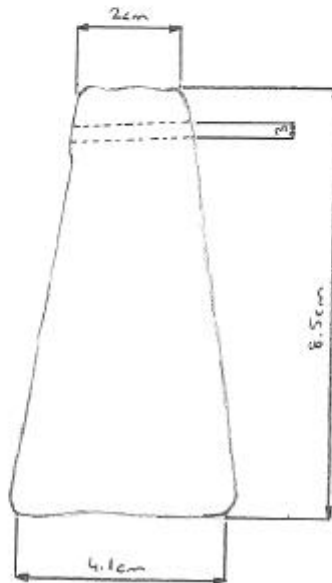
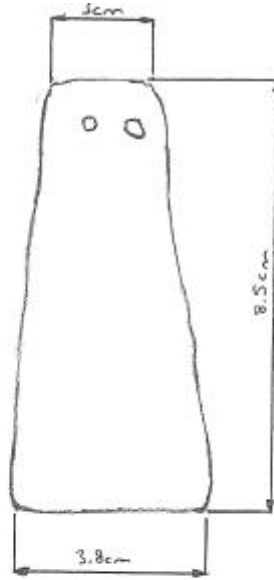

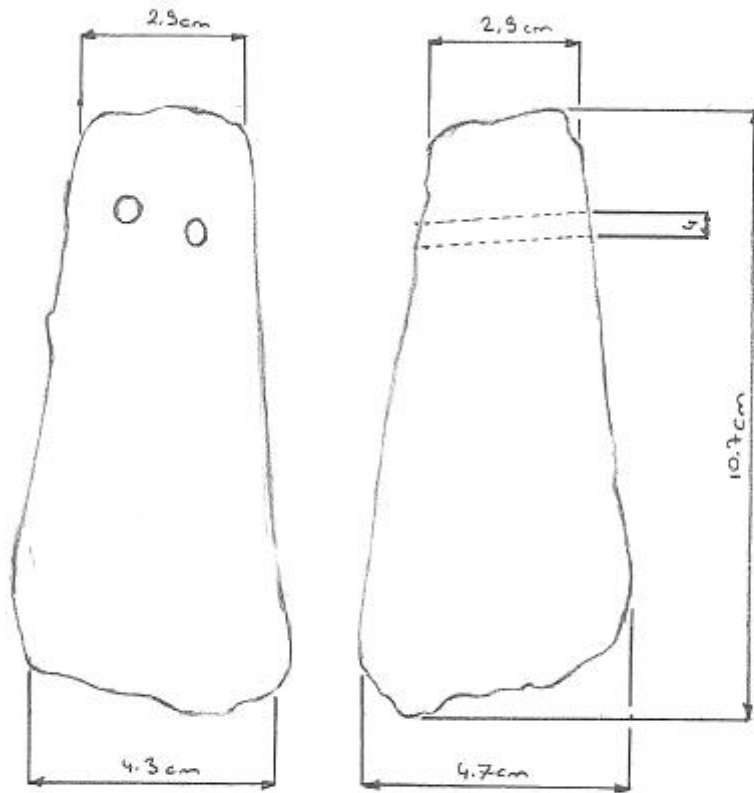

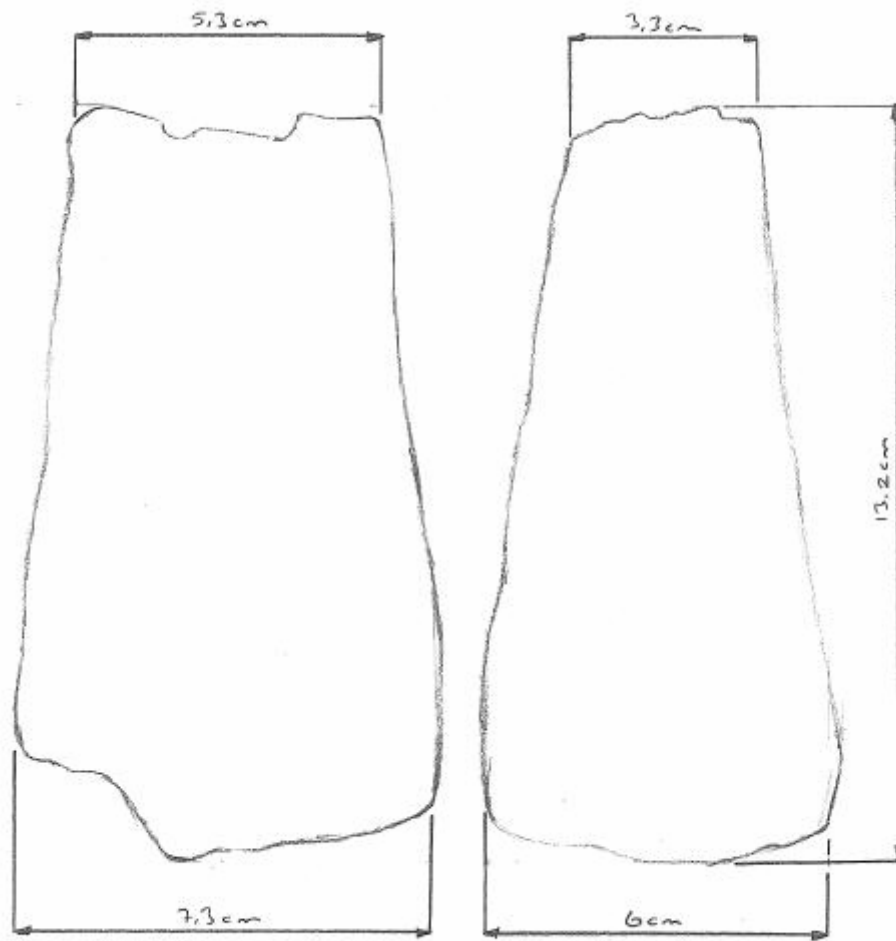
ÇİZİM-17

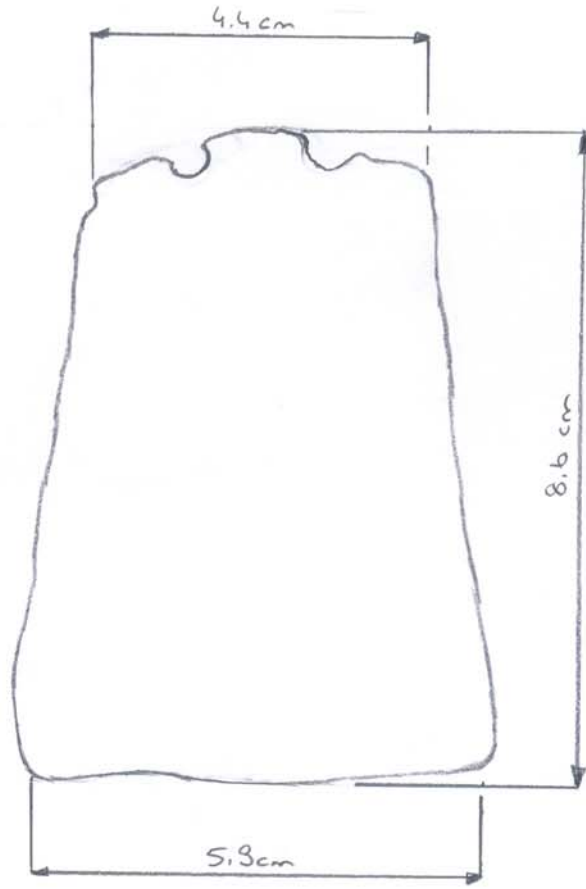

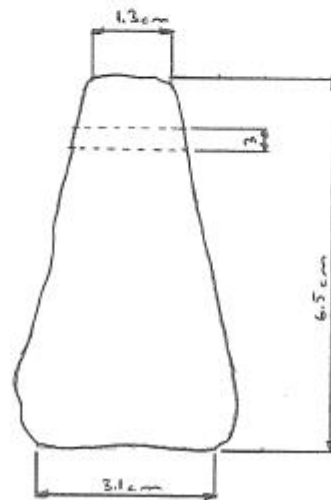
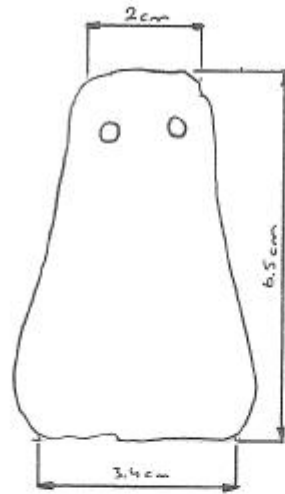

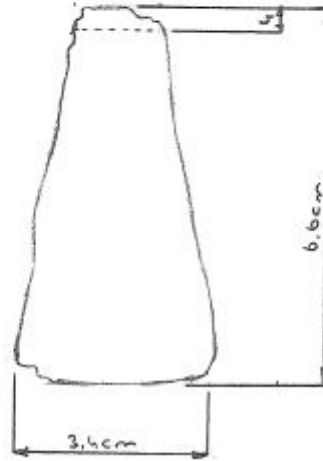
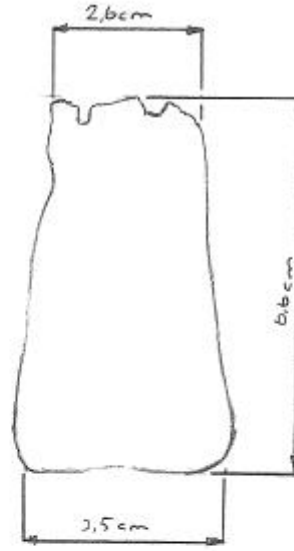

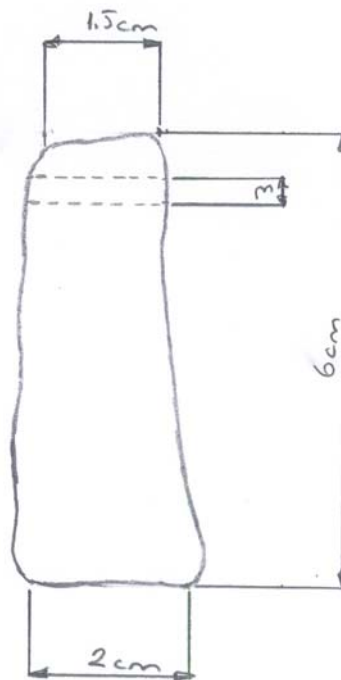
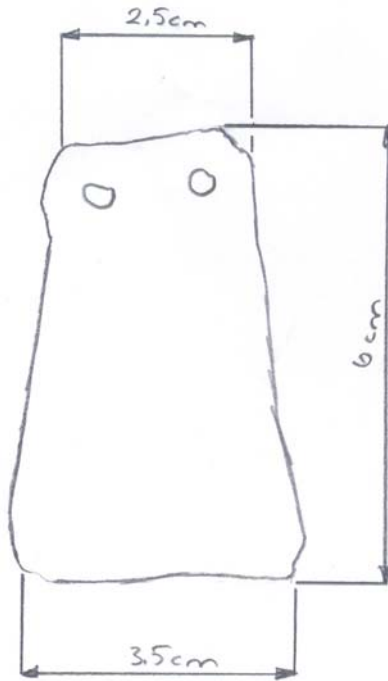

ÇİZİM-22

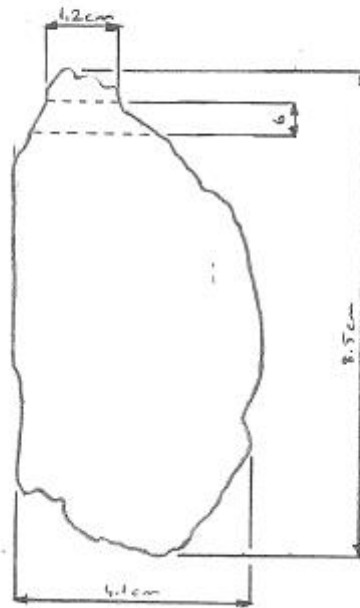
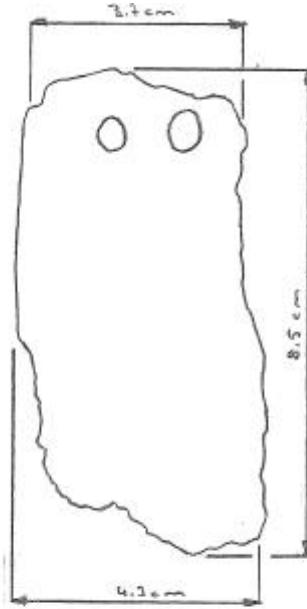

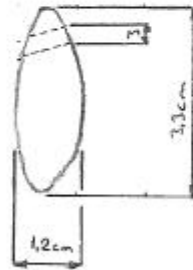
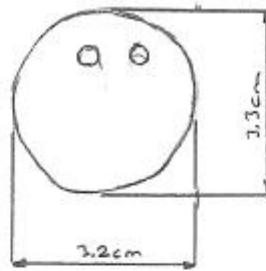

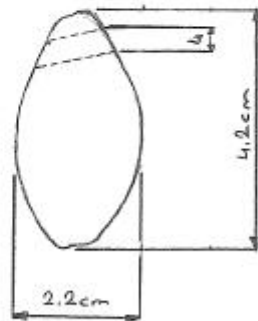
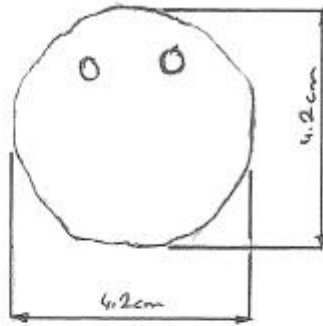

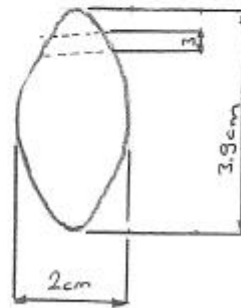
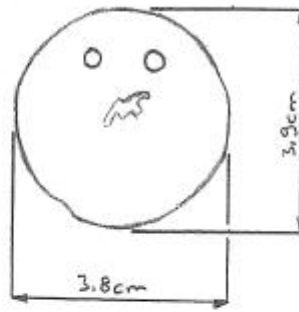

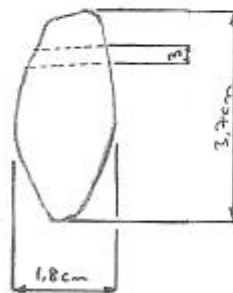
ÇİZİM-26

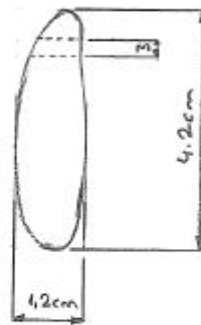
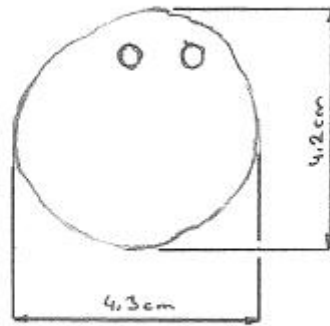

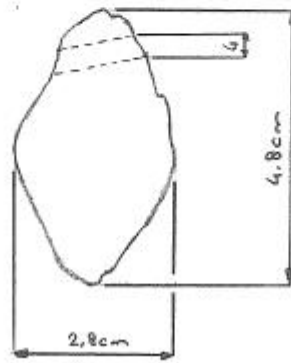
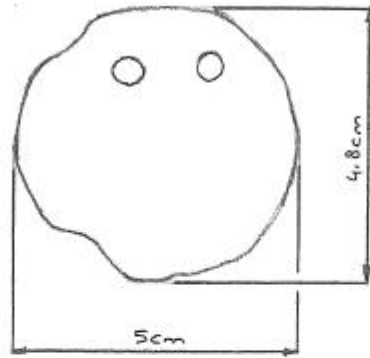

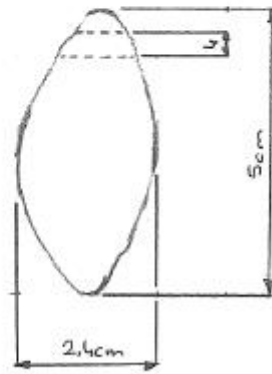
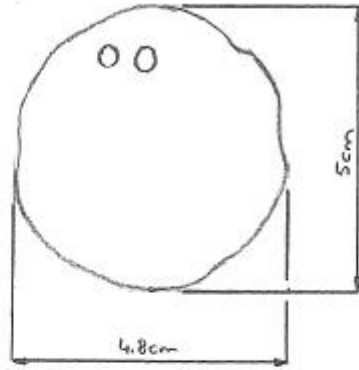

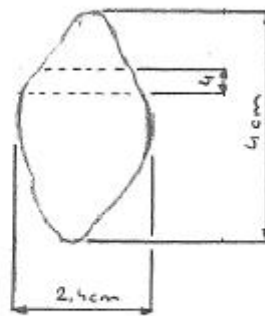
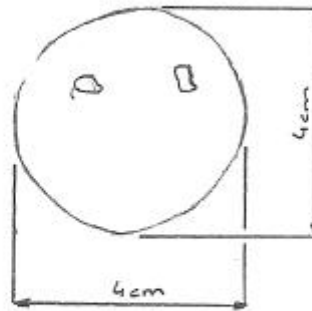

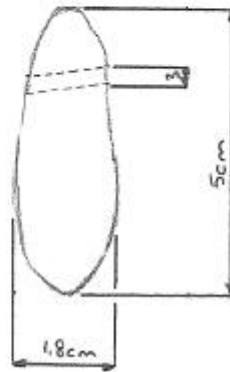
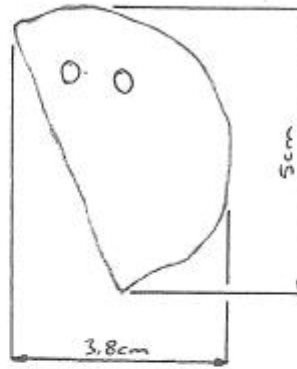
ÇİZİM-31

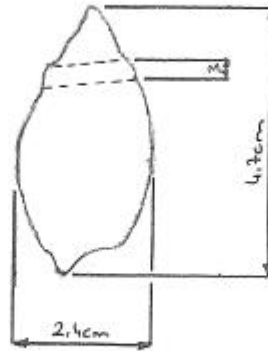
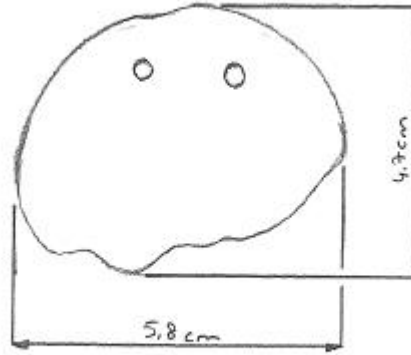

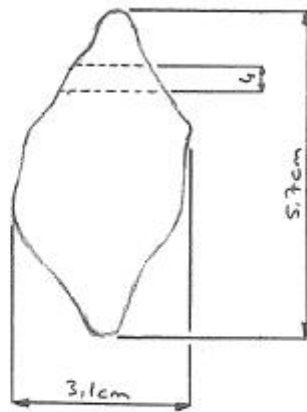
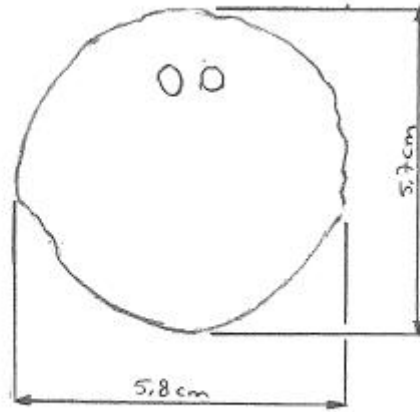

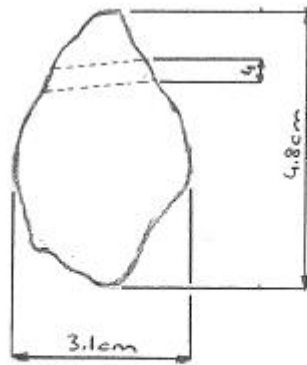
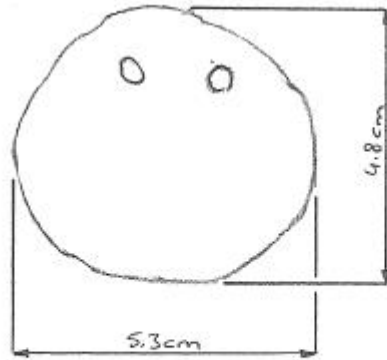

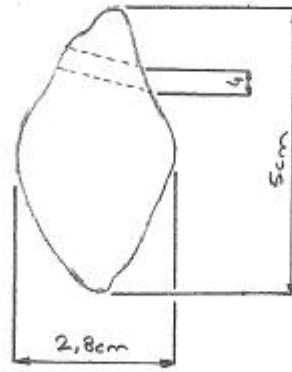
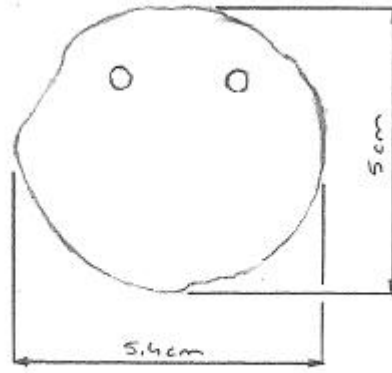

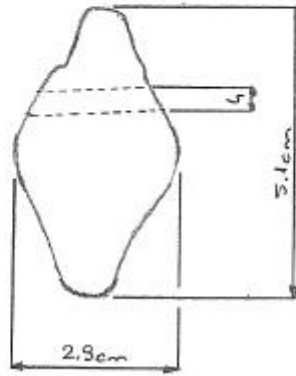
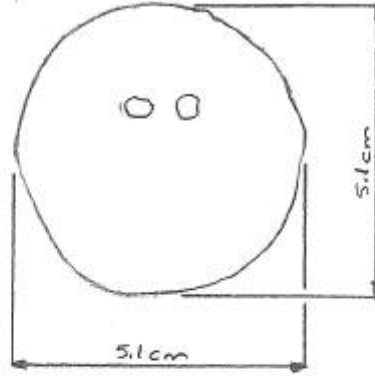

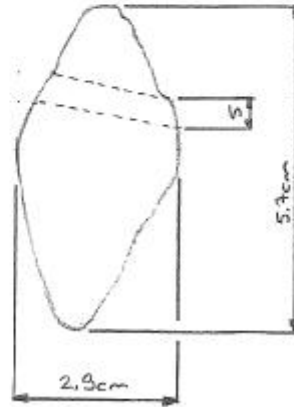
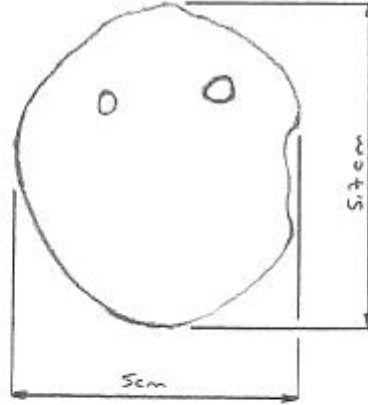

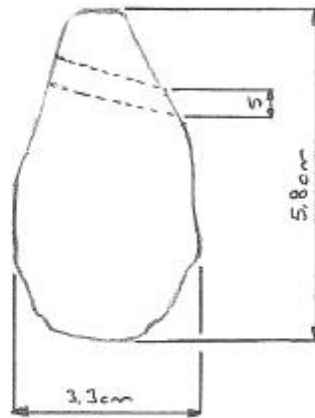
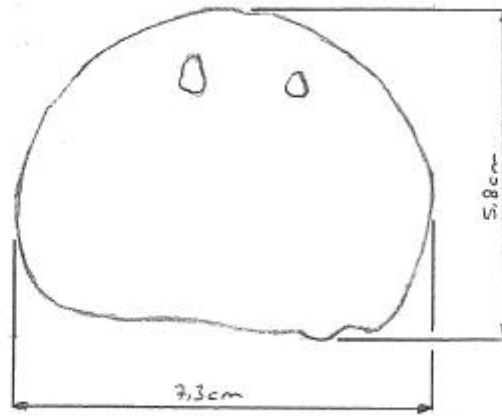

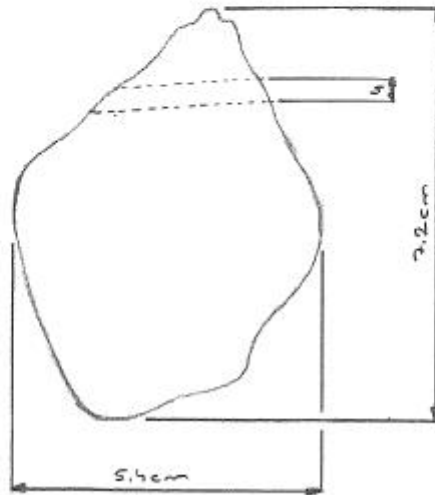
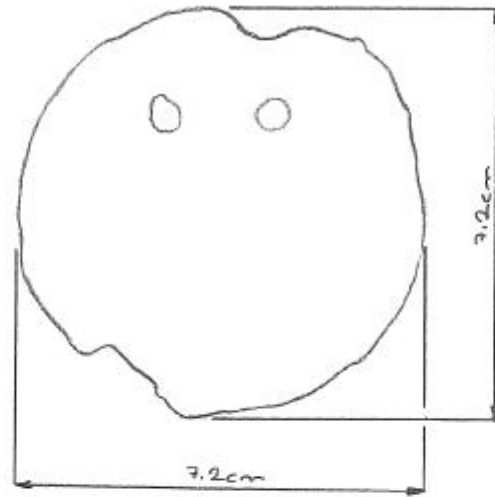

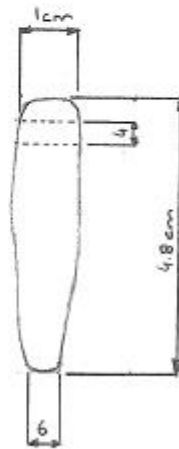
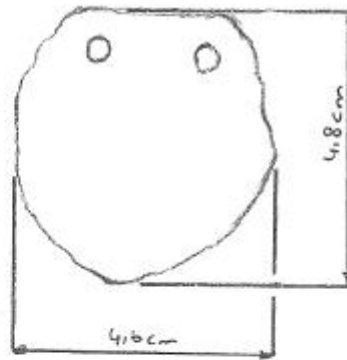

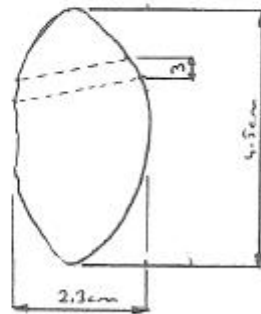
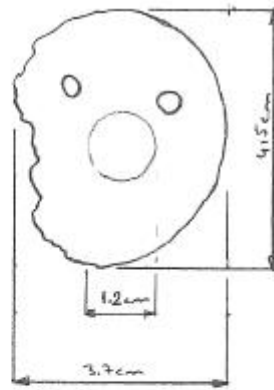

ÇİZİM-46

